

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

“Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215”
CATEGORY A

LETNIK XXXIV

Številka 11 in 12

NOVEMBER/DECEMBER 1989

Slovenija
Moja dežela.

MALENSKI VRH PRI ŠKOFJI LOKI

*Merry
Christmas*

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

ŽELIJO

vsem svojim članom, prijateljem in ostalim slovenskim društvom

za Upravni odbor S.D.M.: Anica Markič
za Gradbeni odsek S.D.M.: Eddy Zorzut
za Balinarski odsek S.D.M.: Jože Urbančič
za Lovsko in Ribiško družino S.D.M.: Frank Jelovčan
za Ženski odsek S.D.M.: Milena Brgoč
za Mladinski odsek S.D.M.: Frank Prosenik
in Upokojenska družina S.D.M.

VSEM SVOJIM BRALCEM PO AVSTRALIJI IN PO SVETU

ŽELI

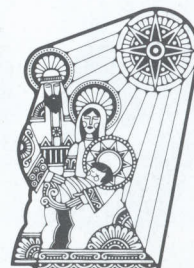
ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

USPEŠNO TER MIRU POLNO

LETO 1990

“VESTNIK”

Nasvidenje, Slovenija pozdrav Avstraliji

Uvod

A. Gorenjski narodni plesi - "Koutre in žakle šivat", Mrzulin
(Plesalci: Marija Penca, Suzi in Kevin Adamič, Paul Bevc, Lily in Peter Conlan, Zlatko Fekonja, Andrew Fistrič, Dorothy in Rex Gregorič, Donna Horwood, Sonia Kraner, Jana in Dušan Lavrič, Magda Pišotek, Frank Prosenik in Vicky Zorzut).
(Na Harmoniko spremlja Victor Lampe).

B. "Advance Australia Fair"
Poje "Okker Oktet":
(Kevin Adamič, Paul Bevc, Peter Conlan, Zlatko Fekonja, Andrew Fistrič, Rex Gregorič, Dušan Lavrič, Frank Prosenik z Anito Pahor).
(Dirigent: Branko Sosič)
(Na Harmoniko spremlja Lily Conlan)

C. "Zdravljica"
Poje "Zbor S.D.M.":
(Marija Beljan, Anka Brgoč, Slavka Damis, Lojzka Debevc, Zora Durut, Mici Hartman, Rozi Lončar, Iva Mandelj, Mary Prosenak, Marija Volčič - Frank Arnus, Stanko Česnik, Janko Damis, Frank Favier, Virgilij Gomizelj, Ignac

Kalister, Jože Logar, Peter Mandelj, Ljubo Pirnat, Franc Repše, Vinko Rizmal, Andrej Vučko, Jože Urbančič in Franc Zgoznik).
(Dirigent: Branko Sosič)

C0. Pozdravni nagovor Predsednice S.D.M., gospe Anice Markič in gostov:

C1. g. Andrew McCutcheon, Minister za Etnične Zadeve

C2. g. Peter Graham, Predsednik občine Eltham

C3. g. Peter Mandelj, Predsednik Sveta Slovenskih Organizacij v Viktoriji.

Vsi tukaj zbrani, smo se na tak ali drugačen način poslovili od domačih - in kamor koli nas je zanesla pot, smo s seboj vzeli delček domačnosti, del ljubezni do domovine, katero Ciril Kosmač opiše z naslednjimi besedami: "Zdi se mi, da mali narodi bolj, ali vsaj drugače ljubimo svojo domovino, kakor jo ljubijo veliki. Majhna je, in ker ne moremo opevati njene prostranosti, opevamo in povečujemo njene kotičke, ki so polni lepote; kajti lepota je podobna resnici:

resnica ne potrebuje debele knjige, da se nam razjasni, lepota ne širnega, brezmejnega prostora, da se razmahne, razbohoti in razcvete. Naj prostranost

bobni in poje svojo mogočno pesem - resnična lepota tiho žari!

Svojo domovino poznamo, kakor poznamo obraz svoje matere: domače so nam vse njene gube, poteze veselja in sreče, brazde bridkosti in skrbi. Nenehno čutimo objem njenih kmečko razkavih, a srčno dobrih in toplih rok..."

Da, del te domačnosti imamo tukaj v naših srcih prav ta trenutek. Pa se poslovimo še enkrat od vsakega delčka te lepe dežele s pesmijo, besedo in plesom; povijmo našo ljubezen v venec ljubezni do slovenstva, kot nam je pokazal pesnik France Prešeren, ko je v svojih pestnitvah izlil svojo ljubezen do dekleta v venec - tako tudi mi, povijmo našo ljubezen do rodni krajev v lovoriko spoštovanja do naše preteklosti in slovenskega jezika, v venec, povit s cvetjem in rožmarinom v celoto srca, katero smo prinesli s seboj v tujino.

* Poslovimo se najprej od **Koroške**, zibelke slovenstva; priključimo v spomin našo brezskrbno mladost, tiste srečne dni otroštva in upanja s pesmijo -

1. " **nmau čez izaro**"
Poje "Zbor S.D.M."
(Mati - Draga Gelt)

* Slovenske pesmi, pesmi otožnosti, zlite v melodijo hrepenenja, je v neizmerno višino besedne umetnosti dvignil France Prešeren, nam dal vzgled in pogum, kljub svojemu osebnemu razočaranju - kot pravi sam: "Sem dolgo upal in se bal, slovo sem upu, strahu dal. Srce je prazno, srečno ni, nazaj si up in strah želi".

Poslovimo se od **Gorenjske** z njegovo pesmijo

2. "Pod Oknom", katero je uglasbil za "Slovensko Grlico" J. Fleisman leta 1859.

Poje "Okker Oktet"
(Dekle - Suzi Adamič)

* Slovenci smo veseli ljudje - kljub temu, da je večina narodnih in umetnih pesmi otožnega značaja in zrcalijo slovenski narod v večnem boju proti potujčevanju se radi pošalimo in poveselimo.

Pa naj se "Štef" poslovi od zelene **Štajerske**, od lepote prostranih gozdov, ki v svojem mogočnem bogastvu šepetajo resnico naše preteklosti; naj se poslovi od žitnih polj, ki se sklanjajo pod težo zrelega klasja in nas vabijo v mamljivi mir -

3. "Gremo na Štajersko..."
Nastopajo Štefan Baligač, Betty in Peter Belec in Stanko Prosenak.

* Naj se sedaj Pišta odpravi domov po kratkem kramljanju na **Štajerskem** s Štefom in se povrne v brezmejno ravnino **Prekmurja**, na ravnino, posuto med plodnimi polji s sončnicami in nizkimi hišami, v katerih doni zahvalna pesem in potrki plesa.

4. "Ples - Sotiš Polka"
(Plesalci - Jana in Ales Brgoč, Meriki Everest, Frances in Eric Gelt, Julie in David Krnel, Lydia in David Markič, Damian Pišotek, Brendan Smith in Natasha Urbas).

(Pozvačin - Ivan Horvat)
(Na harmoniko spremlja Peter Pirnat).

* Poslovimo se od **prekmurske ravnine** in se napotimo proti jugozahodu; že se vzpenjamo po gričih med vinogradi, prislunemo petju ptic in nadaljujemo po obronkih Haloz, čez Gorjance v dolino Kolpe in se odpočijemo v **Beli Krajini** med vitkimi brezami, katere rahlo čese veter. Pesnik Oton Zupančič nam razodene svoje želje v pesmi -

5. "Z vlakom"
Recitira - Ljubica Postružin.

* Slovenska pesem nas vabi med griče **Dolenjske**, da si odpočijemo med vinogradi, zidanicami in razprostrtimi bukovimi gozdovi, med katere so pripete rodovitne njive. Prislunimo pesmi -

6. "Sončna Dolenjska" in razigranosti otrok v svoji brezskrbni igri.

Poje Anita Pahor
(Na harmoniko spremlja Viktor Lampe).

* Slovenci se ne ustrašimo dolge poti - leto za letom so izdelovalci suhe robe iz **Ribnice** potovali križem Slovenije s svojim tovorom. Pa prislunimo, kaj nam bo povedal urban.

7. "Ribčan Urban"
Predstavlja Tone Oberstar.

* Poslovimo se sedaj še od skrivnostne **Notranjske** in **Krasa**, ki s svojo skalnato zunanostjo zakriva čudovite skrivnosti podzemskih jam, katere prislukujejo tuljenju burje v mogočnih borih. Pesnik Srečko Kosovel je v svoji pesmi -

8. "Vidim te, mati" razodel bol popotnika.
Recitira Ljubo Pirnat

* Zdrsnimo proti obali in se poslovimo od slovenskega morja, od očarljive sinjine Jadrana, ki ziblje ladje v soju večerne zarje in jutranjem pričakovanju, ko zadoni pritažena pesem domačinov.

9. "Škrjanček poje, žvrgoli".
Poje "Zbor S.D.M."

* Koliko veselih trenutkov ob obali, ob srečanju prijateljev - prislunimo -

10. "Giovannini"-ju
Nastopajo Marcela Bole, Zora Durut in Virgilij Gomizelj.

* Vzpni se nazaj proti vrhovom Alp, na Tolminsko in sledimo pastircem z ovčami po sočnih planinskih pašnikih v Benečijo, v Nadiško dolino, v dolino, zasekano med strme bregove, kjer je prijaznost domačinov združena v topel stisk roke in objem...

Kako težko je slovo: v dišečo kito rožmarina vpletimo, v nageljne narodne zavesti zlito večno ljubezen do slovenske besede in pesmi! Blizu je čas odhoda: ozirimo se se enkrat po zeleni planini, pobožajmo z očmi revno, preprosto domačijo, poljubimo še zadnjič mamo, očeta, sestro, brata...

11. Poslovimo se z beneško, pesmijo slovesa "Oj, Božime".
Pojejo Alma Sdraulig, Lilijana Cernotta in Pepi Bonini.

* Naj se nam besede Ivana Cankarja vtisnejo v spomin za vedno.
12. "O, domovina"
Predstavlja Stanko Prosenak.

Prišel je čas slovesa - utrgajmo cvet slovesa - spremljal nas bo v tujino v srcih... Izrujmo cvet s koreninami, da ga ponese s seboj in skušamo vsaditi v tuja tla...

Poslovimo se skupno, prav vsi, s pesmijo -

13. "Zlati časi"

- Zbogom, Slovenija! -

Odhajamo, odhajamo v neznano -
14. "Z vlakom"
Predstavlja Damian Pišotek (v angleščini)

* V temi nevednosti in nesigurnosti smo prispeli v upanju na novo življenje v neznano temo prihodnosti. Pozdravljena, Avstralija!

Pridružili smo se mnogim narodom v dežele "Sanjskega veka". V jutranjem svitu šepeta pesem in nas vabi med čarobne planjave.

15. "Jabbin Jabbin - Jutranji pozdrav ptic"
Poje "Zbor S.D.M."
(Ob ognju: Aleš Brgoč)

16. "Moja Dežela"
Recitira Suzanna Prosenak

* Ni bil lahek začetek, a naša volja, upanje in znanjivost so nas reševali - prikazano v besedah -

17. "Kako smo se znašli"
Marčela Bole prebere svoj članek.

* Postali smo del zgodovine Avstralije, združili se v kulturnem delu - skupaj gradimo, rastemo in upamo na boljši svet. Pesem John-a Denver-ja -

18. "Zapoj, Avstralija" izpove zgodovino naše nove domovine - velikane njene preteklosti; sedanjosti in približanju k naši novi mačehi.

Nastopajo Melita in Suzi Belec, Jana in Aleš Brgoč, Frances in Eric Gelt, Julie in David Krnel, Lydia in David Markič, Samantha in Simon Penca, Marie, Natasha in Damian Pišotek, Tania Sosič, Brendan Smith, Natasha Spilar in Natasha Urbas.

* Del našega srca je še vedno v Sloveniji; a sedaj smo posvojenci v novi deželi - v naši novi domovini. Tudi Peter Allen poje tako v svoji pesmi -

19. "Moj dom si, Avstralija!"
Poje "Okker Oktet"
(Na Harmoniko spremlja Peter Pirnat)

* Poglobili smo našo ljubezen do slovenstva z upanjem v spoštovanje narodov mozaika Avstralije - ujema se z željo pesmi Franceta Prešerna -

20. "Zdravljica", ki izrazi željo in upanje za mir in prijateljstvo med narodi vsega sveta.
Recitirata Jana Lavrič in Andrew Fistrič, ki sta tudi danes bila naša napovedovalca.

NEODVISNO GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O. Box 56, ROSANNA. VIC. 3084. TEL: 459.2163

LASTNIK - PUBLISHER SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE P.O. Box 185 ELTHAM. VIC. 3095.

Uredil - Edited by Editorial Committee: Anica Markič, Peter Mandelj, Vasja Čuk, Jana Lavrič, Milena Brgoč.

Upravni Odbor: Peter Mandelj (Administracija), Vasja Čuk (Tehnično izoblikovanje), Jana Lavrič (Knjigovodstvo in korektura), Milena Brgoč (Odprava), Anica Markič (Dopisovanje), Sandra Krnel (English Section).

Redni dopisovalci: Ivan Lapuh, Helena Leber, Ivo Leber, Marijan Peršič, Anica Markič, Marijan Lauko in Stanka Gregorič.

Tisk - Printed by:

D. and D. PRINTING

Cena izvoda - Price: 2 dol. per copy. Letna Naročnina - Annual: Australia - 20 dol. Overseas - 32 dol.

Vaše prispevke pošljite najkasneje do 5. v mesecu. Rokopisov in nenaročenih fotografij ne vračamo. Za podpisane članke odgovarja pisec sam.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vljudno vabi vse člane in prijatelje na

SILVESTROVANJE
ki bo v klubski dvorani 82 Ingrams Road, Research v nedeljo, 31. decembra s pričetkom ob 7h zvečer

Zabaval nas bo ansambel "SLOVENSKI QUINTET" V ceno vstopnice je vključena izvrstna večerja servirana na mizo

Cena - \$35.00
Rezervacije:
Anica Markič - 876.3023
Max Hartman - 850.4090

TEKMOVANJE V BILJARDU 19. NOVEMBER 1989 SDM v GERMAN CLUB TIVOLI

Ekipa SDM je premagala nemško ekipo z rezultatom 90 : 45, torej z 45. točkami. V "knock-out competition", so osvojili:

1. mesto: David Štrancar
2. mesto: Luise Bruch
3. mesto: Viktor Lampe

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vas vljudno vabi na

"PIKNIK ŠTEFANOVANJE"

v torek, 26. decembra na društvenem zemljišču

Pridružite se nam, pripeljite še svoje prijatelje - skupno se bomo razveselili, razprostili in zabavali ob zvokih

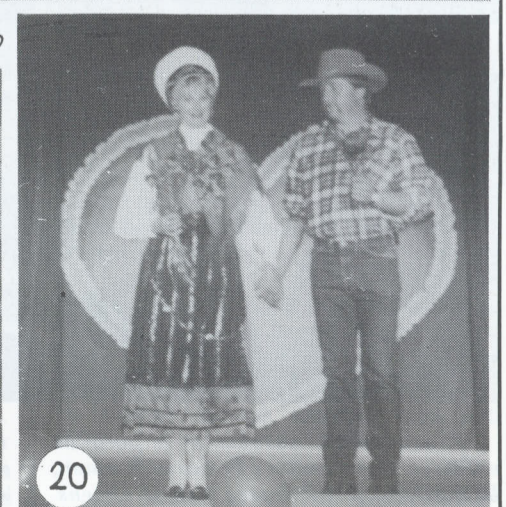
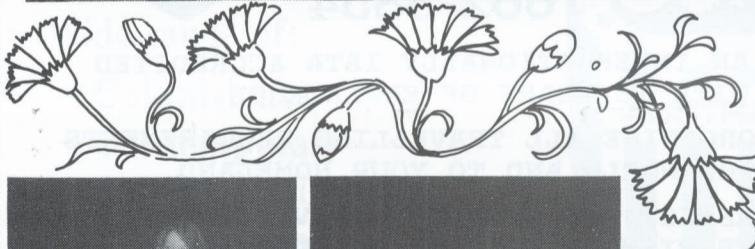
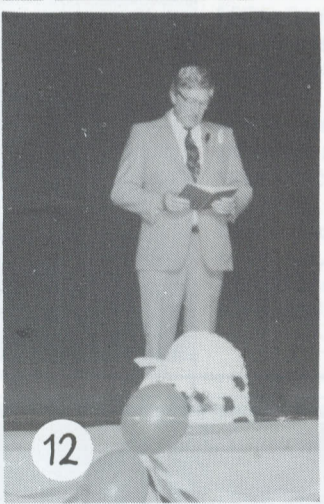
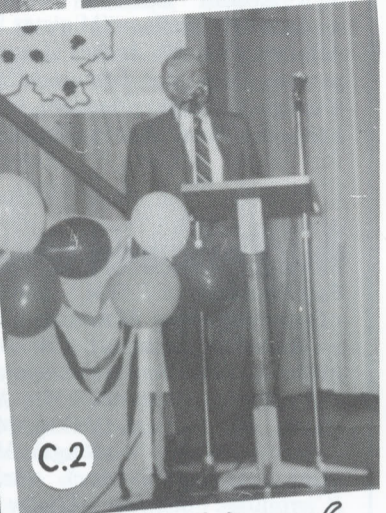
"VEČERNEGA ZVONA"

Vstopnina: Člani: \$4.00
Ne člani: \$6.00

"VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM"

Za nami je nadvse uspešen week-end 11. in 12. november 1989. Week-end slavja, ko je Slovensko Društvo Melbourne praznovalo 35 let obstoja. Ni mogoče opisati občutka in ponosa s katerim sem so ozirala po velikem številu sodelujočih, po velikem številu udeležencev, še celo to muhasto pomladansko vreme nam je bilo naklonjeno.

Po besedah patra Cirila bi se praznovanje 35 letnice Slovenskega Društva Melbourne naj pričelo že v nedeljo 5. novembra, ko smo se zbrali v pozno popoldne ob znamenju na zemljišču: skupno zapeli nekaj pesmi, zmolili rožni venec, ter se tako spomnili vseh tistih, katerim ni več mogoče prisostovati in sodelovati, ker so odšli v večnost pred nami. Številni so veliko žrtvovali za slovensko skupnost zato je prav da tudi njim damo naše priznanje.

Priprave za ta visok jubilej so se pričele že pred nekaj meseci, ter se nadaljevale vse do zadnjega dne. Želja organizatorjev je bila, da celoten proces poteče čim bolj gladko, posebno še, da bo koncert ali akademija predstavila zares nekaj zanimivega, nekaj pestrega, nekaj zgodovinskega za slehernega od nas, ter, da istočasno prikazemo našim uradnim gostom in tujcem delček naše kulture, kot naš ponos in zadovoljstvo da živimo in da smo se vživeli v način avstralskega življenja. S predstavo: Slovo od Slovenije – Pozdrav Avstraliji, smo to uspeli! Vsa nesebičnost in požrtvovalnost prenekaterih je bila poplačana z zadovoljstvom občinstva in pohvalami katerih smo bili delžni.

Zahvala vsem sodelujočim, vsem nastopajočim, hvala za vse storjeno in za vse podarjeno. Vsem sekcijam od mladine, lovcev, balinarjev, kulturnih delavcev, upokojujencev, dežurnih kjerkoli, kot patru Baziliju, prav vsem tisočera zahvala za vso vašo pomoč.

Udeležili so se rojaki iz Sydneya, Canberra, Albury/Wodonge in poedinci od drugod po Avstraliji. V športnem tekmovanju so se pomerili balinarji, kot lovci s streljanjem z zračno puško; ocenjevali smo domače pecivo, razstavljali znamenita ročna dela, predstavili v sliki zgodovino S.D.M., z zanimanjem sledil točki "Pokaži kaj znaš" in še veliko drugih zanimivosti.

Lydia in Dragan Živkovič, lastnika trgovine Australian Diamond Point, sta podarila zlatnino za srečolov. Anne Zemljič, je za Kosnar's Picture Framing Shop podarila krasno sliko, ta bo glavni dobiček loterije na Silvestrov večer. Še precej drugih podarjenih artiklov smo sprejeli, za vse vam je upravni odbor društva zelo hvaležen.

REZULTATI V BALINANJU

(Moška četvorka):

1. Planica
2. Jadran
3. Jadran
4. Planica

(Ženske):

1. Slovensko Društvo Melbourne
2. Planica
3. Triglav (Sydney)
4. Istra Social Club

REZULTAT STRELJANJA Z ZRAČNO PUŠKO:

1. S.D.M.
2. Veseli Lovci (St. Albans)
3. Planica
4. Geelong

REZULTATI OCENJEVANJA DOMAČEGA PECIVA:

(Okus):

1. Magdalena Tomšič
2. Marcela (sestra ge. Alme Sdraulig)
3. Mila Remšnik

(Po izdelavi in okrasu):

1. Betty Belec
2. Faye Darmanin
3. Marcela Bole

Vse prekmalu je prišla ura, ko smo se morali raziti. Bil je svečano, veselo kot se to spodobi, zato se že sedaj veselimo naslednjega jubileja - 40 let!

Dragi člani, prijatelji in rojaki šime Avstralije, sicer kjer koli vas obišče naše glasilo "Vestnik":

V imenu upravnega odbora Slovenskega Društva Melbourne vam vsem želim blagoslovljen Božič; srečno, uspešno in nadvse zdravja polno Novo Leto 1990.

Predsednica Anica Markič

ENGLISH SPEECH MADE BY THE PRESIDENT OF THE SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE MRS. ANICA MARKIČ

Distinguished Guests, Ladies and gentlemen – Good Evening and Welcome.

A special welcome to The Hon. Andrew McCutcheon (Minister for Ethnic Affairs), Mrs. M. Jockel (Deputy Chairperson, Dept. for Ethnic Affairs), Mrs. Sherryl Garbutt (Member for Greensborough), Mr. D. Perrin (Shadow Minister for Ethnic Affairs), Cr. Peter Graham, (President, Shire of Eltham), Cr. John Cohen (Councillor, Shire of Eltham), Mr. Peter Mandelj (President, Council of Slovenian Associations in Victoria and Past-President of S.D.M.) and Presidents of the following Slovenian Clubs: Mrs. I. Kolačko (Planica), Mr. R. Vitez (Jadran), Mr. S. Plut (Geelong), Mr. J. Caf (Happy Hunters), Mr. A. Mikulic (Istra), Mr. J. Basa (Učka), Mr. Tukser (Snežnik, Albury/Wodonga), Mr. Šernek (Slov. Assoc. Sydney), Mr. Rauber (Committee Member, Triglav Sydney). Mr. A. Kavaš (Canberra), Welcome also to Fr. Bazilij Valentin (Slovenian Church, Kew), Mr. and Mrs. Leber (Radio 3EA), and the following Past-Presidents of S.D.M.: Mr. M. Hartman, Mr. V. Gomizelj, Mr. P. Česnik, Mr. S. Špacapan, Mr. S. Prosenak, Mr. F. Prosenik (Jnr.) and representing the Committee of S.D.M. are Mr. S. Penca and Mrs. S. Krnel.

the slovenian cultural and ethnic heritage and therefore contribute to the Australian way of life. That unity is today known as the Slovenian Association Melbourne, celebrating its 35th Birthday.

It was not always easy sailing, but with hard work, sheer determination and goodwill, we sailed on and survived. The first slovenian club house, or as it was affectionately known "SLOVENSKI DOM", was purchased in Carlton in 1960. Twelve years later, this property in Research was obtained and with great joy, much pride in our hearts – this centre was officially opened in 1978, built by voluntary labour, a great deal of generosity, strive and ambition of our members. Many a momentous occasion has followed since, giving us cause to be proud of our achievements.

Thirty-five years on, since its birth, the Slovenian Association Melbourne is experiencing a transition period, whereby the older generation, or the founding generation, is gradually retiring, thus making way for younger successors, Australian born Slovenians, to take charge, carry on our tradition with the hope that they too will be proud of what we have built, what we have achieved, and be ABOVE ALL, proud of our Slovenian heritage.

Sincere thanks to all of you for being here tonight, for taking part in this celebration, in particular all our interstate visitors. Thank you for the numerous good wishes and gifts that you have brought us.

It would not be appropriate if I did not thank all those MANY WONDERFUL, hard working people that have worked so hard over the last few months, preparing for this weekend. It is pleasing indeed to see so many youngsters participating.

We are indeed proud to be Slovenians - but equally proud to be able to call this adopted country Australia – OUR HOME.

There is this small corner of the earth in north-west of Yugoslavia, measuring some 20,000 sq.km. that nearly 2 million of us Slovenians refer to as OUR HOMELAND.

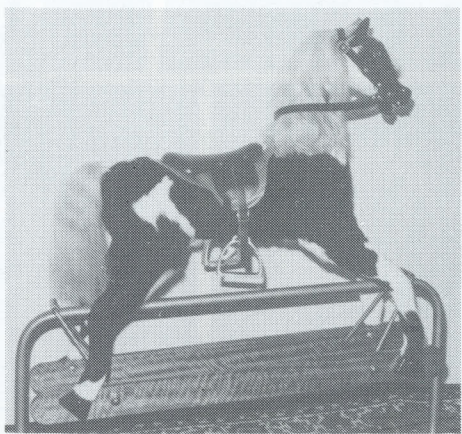
One quarter of a million of us have scattered around the world as emigrants, Australia being one of those countries that in 1954, in the city of Melbourne, a considerably small number of Slovenian Migrants felt a need to form some sort of unity, that would help them to integrate into the Australian community, that would assist newly arrived settlers of SLOVENIAN ORIGIN IN THE relief of poverty, maintain and further promote

The well known "Hojak" skin covered Rocking Horses are available again at the very reasonable price of \$400 each.

For further information or orders, please contact:

Mr. Edward Hojak
11a Eastern Avenue
Doncaster. Vic. 3108.

Tel: 857.4343

V soboto 14. oktobra se je poročila v Sacred Heart cerkvi v Prestonu Karmen, hčerka Marije in Franca Gril iz Greens-

borough. Njen izvoljinec je Paul Boyle. Na novi življenski poti, novoporočencema obilo sreče in ljubezni.

ADRIATIC TRAVEL CENTRE

32-38 BOURKE ST.,
MELBOURNE 3000
Tel: 662-3744,
662-3854

WE ARE AN INTERNATIONALLY IATA ACCREDITED AGENCY WITH 18 YEARS OF EXPERIENCE.

WE CAN ORGANISE ALL TRAVELLING REQUIREMENTS AROUND THE WORLD AND TO YOUR HOMELAND.

WE CAN ASSIST AND ORGANISE TRAVELLING FOR YOUR RELATIVES WISHING TO COME TO AUSTRALIA.

WE OFFER STABLISED PRICES AND 1st CLASS SERVICES.

FOR ALL INFORMATION PLEASE PHONE :-

KOSTA PAVLOVIC

- KOSTA PAVLOVIC 428.2221 (A.H.)
- OLIVERA GOLUBOVIC 29.2296 (A.H.)
- JASMINA LUCIC 363.7832 (A.H.)
- MARINA JUHAS 795.9320 (A.H.)

35. LETNICA

Dvodnevno praznovanje 35. letnice ustanovitve Slovenskega društva Melbourne, od sobote, 11. novembra na nedeljo, 12. novembra, bo ostalo mnogim v prijetnih spominih.

Praznično okrašeni društveni prostori in lepo urejeno zemljišče, ki obsega okoli 7 hektarjev, so nudili obiskovalcem vso toplino slovenske domačnosti.

Meddruštvena tekmovanja v streljanju in balinanju so se začela v soboto zjutraj ob 8. uri. Popoldne po kosilu in pod toplim avstralskim soncem je živahnost slovenskega vaškega sejma privabila mnogo radovednežev, ki so si ogledali razstavo ročnih del, slik in druge zanimivosti.

Ob 3. uri popoldne smo se udeležili zahvalne svete maše s prošnjo po božjem blagoslovu v bodoče.

Po maši in kratkem odmoru smo se ponovno zbrali v dvorani, kjer je predsednica Slovenskega društva Melbourne ga. Anica Markič pozdravila vse navzoče, med katerimi so bili tudi minister za etnične zadeve g. Andrew McCutcheon s soprogo, predsednik občine Eltham g. Peter Graham s soprogo in še nekaj višjih državnih in občinskih uslužbencev.

Sledil je dobro pripravljen kulturni program z naslovom: SLOVO OD SLOVENIJE AVSTRALIJI POZDRAV

S pesmijo in besedo nastopajočih, so nam bile na odru prikazane lepote slovenskih pokrajin od Prekmurja, Štajerske do Primorja. Slovo od zelene Slovenije je bilo prikazano s simboličnim prenosom cvetlice iz vsake slovenske pokrajine na prostrano, od sonca ožgano celino, ki ji danes rečemo dom, našo novo domovino Avstralijo.

Po končanem kulturnem programu pa smo po stari slovenski navadi nadaljevali z veselico, brez katere slavlje pač nebi bilo popolno!

Vreme nam je bilo naklonjeno tudi v nedeljo, ko je na prostem, sredi vaškega trga, nekaj mladih in starejših s poslušom za glasbo, pokazalo svojo nadarjenost v petju, igranju raznih glasbenih instrumentov in recitaciji.

Za zabavo otrok so bile organizirane razne zabavne igre, posebno privlačni za vse so bili električni avtomobilčki.

Tudi nedeljsko slavlje se je nadaljevalo in končalo z veselo domačo veselico, ki pa je morala biti krajša od sobotne, saj nas je večina morala v ponedeljek na delo.

Prejmite prisrčne pozdrave iz Melbournea.

Vinko Marn

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.
T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES
560 Mt. Alexander Road, Ascot Vale.

POPRAVLJAMO
vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje
Tel. 370 8279 - A.H. 337 2665

**Penca Henderson
& Assoc.**

Lastnik: Stanko Penca in Gary Oder

518 Sydney Rd., Brunswick, Vic.
Tel.: 387 7055

nudi poklicne usluge in nasvete
v vseh vaših davčnih obveznostih

Motorcraft
MOTOR TRIMMERS PTY. LTD.

FOR ALL
AUTOMOTIVE, MARINE AND AIRCRAFT
UPHOLSTERY REQUIREMENTS
WITH OVER 30 YEARS EXPERIENCE

PAUL BEVC
Director

55 BAKERS ROAD
NORTH COBURG 3058

TELEPHONE: 354 6332
MOBILE PHONE: 018 33 6385

euro furniture

Division of EUROINTERNATIONAL PTY.LTD.

Wide range of:

- Colonial and Contemporary dining settings
- Rocking chairs
- Bentwood chairs
- Modern bedrooms

From top Slovenian furniture producers
Available at all leading furniture retail stores.

Factory show room:

3 Dalmore Drive, Scoresby, 3179, Victoria.

Telephone: (03) 764 1900

WE BRING WOOD TO LIFE!!

Okrog 200km severno od Brisbana je čudoviti otok FRASER ISLAND. To je največji peščen otok na svetu - 184,000 hektarjev. Od severa do juga je okrog 120km in širok od 25 - 40km. Na njem najdeš zelo dosti naravno čudovitih lepot in v takšni kombinaciji da enostavno kar obstaneš in samo gledaš in se čudiš. Edin način prevoza je z avtom s štiri-kolesnim pogonom - 4-wheel drive. "Ceste" so vse peščene, zračni pritisk v gumah 15-18 p.s.i. Na vzhodni strani je po peščeni obali, ki je ob oseki - low tide - svojih 50-100 metrov široka, tu lahko voziš 80km, ker je pesek trd, le paziti moraš, kjer so odtoki sladke vode s hriba do morja, tu pa moraš na zavoro stopiti zelo hitro, drugače doživiš "polet" s celim avtom. Ravno na krajih, kjer so ti odtoki sladke vode, vedno najdeš šotore, kjer cele družine uživajo svoj dopust. V vseh letnih sezonah tudi po celi obali vedno vidiš vztrajne in potrpežljive ribiče. Tu lahko ujameš ribo ob vsakem času. Celo jaz sem nekaj malih ulovil od 1 - 1 1/2 kg., nekaj pa jih je bilo od 3 - 3 1/2 kg., tako da je bilo kar nekaj krat za pod zob. V glavnem je moj namen bil videti čimveč tega otoka in tudi prevozil sem po mnogih "cestah" in obhodil dosti kilometrov. Lahko rečem, da sem v sedmih dneh videl čudovite prizore.

Takoj, ko se izkrcaš s prevoznega broda, prideš na pesek in na pesku ostaneš ves čas. "Ceste" v notranjosti otoka so po enih krajih do 30cm globoki tiri izvoženi od koles, ponekod so v teh tirih še bolj globoke luknje in zato redko kdaj vzameš avto ven iz prve prestave, le tu in tam ga "vržeš" v drugo po 50 ali 100 metrih pa spet nazaj v prvo. Po enih krajih so tudi zelo strme in moraš biti zelo previden in spreten z volanom.

Na mnogih krajih vzhodne obale, nosi pesek močan veter proti notranjosti (sand blow). Ti hribi peska pred seboj zasipavajo drevesa in šume in potujejo naprej v notranjost. Lake Wabby je kristalno čisto jezero od bleščeče belega peska po obalah, ki je 2km. oddaljeno od morja. Hrib peska, ki se podira s severo-vzhodne strani v jezero je visok svojih 30 metrov in ena tretjina jezera je že zasuta. Ta pesek se premika - potuje - 3m na leto. Le škoda je, da le to jezero je najbolj globoko jezero na otoku - 11 m - in je edino ki ima 9 različnih vrst rib, nekatere zelo redke vrste.

Na sredi otoka je Camp "Central Station". Tu vidiš čudovito vegetacijo, pravi tropski gozd - rainforest. Drevesa visoka po 80m strmijo za svetlobo. Gozd pa tako gost, da skoraj ni mogoče skozi plaziti. Potoki čisti, voda pitna. Prepovedano je uporabljati milo, šampone ali detergente v sladkih vodah v notranjosti otoka.

Razen rastlinstva, tudi živalstvo je zelo obilno. Ptice je okoli 240 raznih vrst. Vredno je omeniti velikanskega belega orla, kateri je sicer zelo redek, ampak sem imel srečo videti enega, ki je na obali morja kosal strupeno morsko kačo - sea

snake. Zanimivo je gledati, kako manjši orli - sea eagles, pikirajo v morje eden za drugim in s krempļji ulovijo ribo, dosti-krat tako veliko, da z njo komaj odletijo stran. Potem so divji konji "brumbies", ki so sicer zelo udomačeni, pridejo čisto do kampa ali avta, le ni jih dovoljeno hraniti. Konje so na otok pripeljali drvodelci v letu 1880 - 1890, ki so sekali drevje za izvoz v Anglijo. Še danes jih gozdna uprava - Department of Forestry - od časa do časa razredčuje, ker začnejo delati veliko škodo.

Zelo domači so tudi divji psi - dingo kateri pa so zelo prebrisani. Hodijo ob obali, največ okrog avtomobilov kjer so ribiči in že gledajo da ukradejo ribo, četudi je treba včasih skočiti v avto. Tudi njih se ne sme hraniti. Po dolgem času sem spet videl MUHE ki so tam v precejšnjem številu. Tu mi je pri srcu kar težko postalo, malo domotožja sem dobil, ko sem se spomnil nazaj na Melbourne. Strupenih kač ali nevarnih živali na otoku ni. Druge živali so "possum", "echidna", ki se hranijo z mravljami, katerih je zelo veliko, potem "wallabies", kuščarji in velike peščene "goann-e". Eno "goanno" sem videl, bila je dolga približno 1m.

Najbolj zanimivi pojav so barvni hribi peska ali hribi barvastega peska - coloured sands. Celih 30km na severni polovici vzhodne obale se vidijo hribi v kakšnih 20 barvah peska. Od najbolj belega, potem razne nianse sivega, oranžnega, svetlo do temno rjavega prav močno rjavo - rdečega in do prav črnega. Čudoviti so sloji tega barvnega peska in vprašal se, kako so le nastali?

Razen šotorov ob obali morja ali jezer v notranjosti, so tudi naselbine, kjer so "ribiške kočice" z udobnostmi kot doma, le po tleh je linolej, namesto preprog. Kuhaš si sam ali pa naročiš večerjo v restavraciji, ki je tudi po ugodni ceni in zelo okusna. Čisto na severnem delu, je turistični resort "Orchid Beach". To je prvoklasni hotel z "bungalows", ki so zelo razkošno urejeni. Ravno tam imajo vsako leto veliki ribolov - fishing contest - cel teden junija, z nagradami po 10,000 dol.

Povsod na obalah otoka se vidijo ostanki ladij, manjših in večjih, katere je doletela nesreča v ciklonih v zadnjih 100 letih ali več. Po zarjavelih ostankih teh ladij se vedno vidi mnogo ribičev.

Če vas zanima kaj več zvedeti o tem čudežnem otoku, informacije dobite na (071)-86.3160, ali pri vsakem potnem agentu. Lahko se obrnete tudi na mene.

Ako si želite prijeten počitek v neosnaženi naravi, kjer lahko slišite tišino - ! - kjer si spočijete svoje možgane in pozabite na vsakodnevne skrbi, potem si vzamite čas in odpravite se na FRASER ISLAND! Verjemite mi, dva tedna na otoku vam bo pomagalo več kot vsi zdravniki, specialisti in zdravila. Morate pa obenem biti tudi avanturistično navdušeni.

Marijan Lauko

VSEM ČLANOM SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE ELTHAM

Dovolite mi, dragi rojaki, da se vas spomnim v času, ko s ponosom slavite 35. letnico svojega društva.

Čestitam vam, da ste v tej deželi prvi doumeli, da lahko le z organiziranim delom uspešno in trajno obdržite, utrjujete ter prenašate v bodočnost svojo narodno in kulturno dediščino!

Čestitam vam, da ste z ustanovitvijo SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE ustvarili prvo slovensko skupnost na peti celini!

Čestitam vam, da ste s tem plemenitim dejanjem razširili slovenski kulturni

prostor vse do krajnih meja južne poloble!

Naj bo ta jubilej javno in zaslužen priznanje bivšim in sedanjim članom društva!

Naj bo ta jubilej vzgled in vzpodbuda novim generacijam pri ohranjanju in prenašanju dedovanih izročil slovenske trdoživosti!

Naj bo ta visoki jubilej pomemben praznik vseh Slovencev v novi in stari domovini!

Še mnogo mnogo uspehov vam želi

vdani
RAFOLT ZMAGO

PRISILNA PREVZGOJA

“Nekaj dni se je šepetalo po taborišču, da je enemu od jetnikov uspelo pobegniti z otoka. Tokrat so navajali podrobnosti: da je na deski preplaval ožino med sv. Grgurom in Loparom, potem pa bežal proti mestu Rabu. In da pred njim še nikomur ni uspel beg z otoka.

Kmalu po tistem nam je bilo po kosilu ukazano, da ostanemo v “žici”, da ne gremo na popoldansko delo. Spet so šle govorice od ust do ust, najprej med najbolj prevzgojenimi in najbolje poučenimi, med “aktivisti”, a smo jih ujeli tudi mi “bojkotirani”, ki smo se v boju za

niso udarili zares, kar pa je bilo tvegano, ker so jih aktivisti navadno odkrili in je sledila ustrezna kazen.

Ko je priteklo do naše barake, je bil nesrečnik že hudo zdelan, komaj se je držal na nogah. V gneči, prerivanju in rjojenju sem imel oči samo zanj. Opazil sem, da je v civilni obleki. Očitno mu je nekje na Rabu uspelo zamenjati taboriščne cunje, je bil že skoraj rešen, je bil na pragu svobode, ko so ga spet prijeli, da bi ga poslali skozi stroj, v beg za življenje.

Malo naprej od naše barake je obsojenec padel. Najbolj goreči so ga na tleh brcali in gazili po njem, drugi so ga

v Bileči. Leta 1956 je bil pomiloščen.

Spomini na ta leta, ki jih je prestajal v zaporu so sedaj izšli v Cankarjevi založbi v Ljubljani, pod naslovom “Arhipelag

Ta, 250 strani obsegajoča knjiga, je ponoven dokaz kako nečloveško kruto zna partija postopati proti vsakomur, ki je tudi samo sumljiv, da ji je nevaren. Njene metode takozvane prevzgoje v koncentracijskih taboriščih, prav nič ne zaostajajo za fašističnimi in stalinističnimi, če niso še hujše. Kot Jezeršek v svojih spominih pokaže je UBDA nemški metodiki in azijski zvičajnosti dodala še balkansko primitivnost.

Zato upajmo, da bo demokratizacija v Sloveniji uspešno izpeljana in zagotovljena. Kajti ne daj Bog, da bi oblast tam zopet prišla v roke konzervativnih sil partije. Saj te bi upeljale zopet režim nasilja in brezpravnosti, po vzorcu kot ga sedaj razvijajo na Kosovu.

povsem po nepotrebnem, ker je pač tak neizbežen tok revolucije. Ogromno število mož in fantov, ki niso šli v partizane, da se borijo za kruti sistem stalinizma, ampak zato, da se zoperstavijo okupatorju, je padlo. Pa ne vedno od nasprotnikove roke, tudi od roke svojih tovarišev, če se niso brezpogojno pokorili glediščem vodstva in njegovi taktiki.

Toda za grobove večine padlih v partizanskih vrstah se ve. Saj so se povojne oblasti potrudile, da jim najdejo dostojno mesto zadnjega počitka. Toda ničesar ni bilo podvzeto, da se vpelje človečanski odnos tudi do padlih in pomrjenih nasprotnikov iz vrst lastnega naroda. Prav nasprotno. Uporabljena so bila vsa sredstva, da se te žrtve izbrše iz spomi na. Kot, da za temi ne bi jokalo na tisoče slovenskih mater, žena in otrok. Kot, da ti, ki so izginili v Kočevskih gozdovih, pri Teharju, v Kraških jamah in na mnogih drugih krajih ni imelo svojcev. Okoli 10.000 mož in fantov iz Dolenjske, Notranjske in Ljubljane, ki jih je usoda vrgla v protikomunistične vrste – mnoge po nezgodi, a mnoge tudi, ker so že takrat ocenili zvičajnost in krutost stalinistične strategije in taktike – in so bili po vojni vrnjeni s Koroške, je bilo hladnokrvno in čestokrat po mučenju pomrjenih. Njih svojcem ni bilo dano vedeti kje so jih zagrebli, kaj šele, da bi jim bilo dovoljeno prižgati svečo na njih grobu.

Revolucija je pač brez usmiljenja. Pa ne samo do onih iz vrst nasprotnikov. Saj tudi s trupli svojih, ki so jim vzeli življenja iz političnih razlogov, niso postopali nič bolje. Kje so bili umorjeni in pokopani obsojenci iz Dachauskih procesov se še danes ne ve, čeprav so sedaj oblasti priznale, da so bili obsojeni po krivem, so jih rehabilitirale ter jim povrnilo državljanske pravice. Kje so pokopani oni iz številnih drugih povojnih procesov in oni Primorski Slovenci, ki so jih kot italijanske vojne ujetnike zavezniki s padali spustili v Slovenijo in so potem brez sledu izginili.

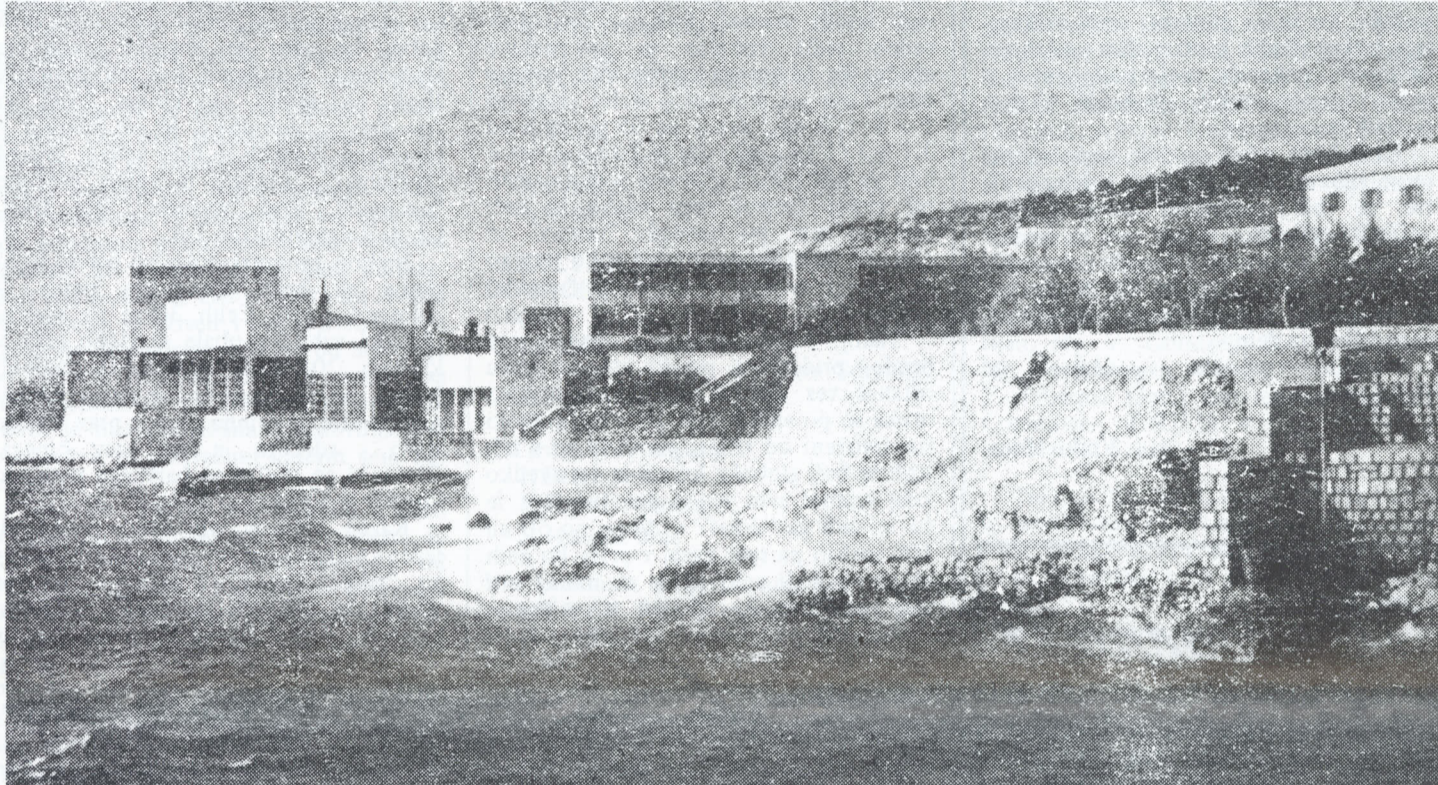
Toda nič ni tako skrito, da enkrat ne bi bilo očitno. Na Poljskem so končno prišli do tega, da so oblasti slovesno počastile spomin nekaj tisočev poljskih oficirjev, ki so se pred nemško vojsko umaknili na sovjetsko ozemlje in kateri so bili potem na ukaz iz Kremlja pobiti pri Katynu in za katere so še do nedavnega iz Moskve zatrjevali, da so jih pobili Nemci.

Tudi v Sloveniji še vedno odprto in vedno bolj realistično gleda na masovna pobijanja po koncu vojne. Svet za varstvo človekovih pravic je v soboto 30. septembra 1989 objavil v “Delu” svoj predlog Skupščini Slovenije naj pri raziskovalni skupnosti Slovenije naroči raziskavo o usmrtni več tisoč pripadnikov domobranskih in drugih vojaških enot, ki so jih zavezniške oblasti kot vojne ujetnike izročile Jugoslaviji. To raziskavo pa naj bi opravila skupina strokovnjakov iz Instituta za zgodovino delavskega gibanja, zgodovinskega oddelka Filozofske fakultete in Pravne fakultete.

Svet tudi poziva “vse institucije, ki razpolagajo z arhivi, naj jih odprejo za to raziskavo in vse posameznike, ki imajo o tem kakšno dokumentacijo in še žive priče teh dogodkov naj po svojih močeh in vesti omogočijo stvarno, strokovno zgodovinsko in pravno raziskavo o dogodkih, od katerih je zdaj minilo že skoraj 45 let, pa vendarle hudo bremenijo vest in zavest pripadnikov še živečih generacij”.

Upajmo, da bo ta poziv Sveta za varstvo človekovih pravic pri Republiškem Komiteju Socialistične Zveze Delovnega Ljudstva Slovenije uspešen in da se bo enkrat odprla za javnost tudi ta žalostna stran slovenske zgodovine. Pa ne zato, da bi se razpihovalo stara sovraštva in se odpirale že zaceljene rane. Ampak zato, da pride na dan resnica in, da bodo nekoč tudi na dosedaj skritih grobovih in moriških po Sloveniji zažarele sveče na vsakoletni Dan mrtvih.

Marijan Peršič

Z morske strani daje Goli otok prej videz »normalnega« mesta kot pa zapora

obstane naučili nastavljanju ušesa. Šepetalo se je, da so pobeglega obsojenca pred dnevi ujeli na Rabu.

Ukazali so nam, da se moramo postaviti v “stroj”. Vseh deset barak. Tako smo oblikovali nekaj sto metrov dolg špalir, ki je segel od vhoda v “žico”, pa do zadnje barake nasproti ambulante.

Sedaj so nastopili sobni starešine in aktivisti. Začeli so nam razlagati, kako je eden od logorašev, zlorabil zaupanje uprave taborišča, poskušal pobegniti in nam vsem napravil največjo sramoto, ki si jo je mogoče zamisliti.

“Za to zasluži najhujšo obsodbo. Mi, ki smo sprejeli sistem politične prevzgoje, zahtevamo za nepopravljivega bandita najstrožjo kazen, to je stroj”, so zatrjevali sobni starešine in aktivisti in nas razvrščali v pogubni veliki stroj. Moja baraka je stala v prvi tretjini, nas, bojkotirane, pa so razdelili tako, da smo bili ves čas pod budnim nadzorstvom prevzgojenih.

Nenadoma so se od vhoda v žico razlegli sovražni kriki. Dva miličnika sta pripeljala ujetnika iz upravne stavbe in ga predala članom centra samouprave.

Začel se je veliki stroj. V grlu me je stisnilo, v sencih sem začutil utripi srca in navdala me je groza, kakor bi bil moral sam teči med vrstama.

Prvih udarcev je bil obsojenec deležen že na začetku, od članov centra, potem se je pognal v tek za življenje. Takrat je bilo na Sv. Grguru več kot tisoč jetnikov, oblikoval se je špalir iz več kot petsto parov in vsi so morali tolči, brcati, suvati. Nekateri so počeli to z vso silo, ki so je zmogli, trudili so se dokazati, koliko so politično prevzgojeni, koliko so zvesti partiji. Potem so bili zmernejši, ki niso odobraval takega obračunavanja. In končno taki, ki so se samo delali in

poskušali dvigniti in ga vleči naprej, a je bilo eno in drugo enako usodno zanj.

Kaj se je dogajalo potem, nisem več videl, ni bilo več v dosegu mojih oči. Šele drugi dan sem izvedel, da je bil obsojenec tako zgažen in pretepen, da je umrl.

To je eno najhujših doživetij v taborišču. Ob spominu nanj še danes čutim bolečino, me še zmeraj peče sramotni madež, ker sem bil zraven, ker sem bil udeležen. Ne glede na to, kaj sem mislil, koliko sem udaril in koliko ne, sem stal v špalirju jetnikov, ki so v imenu partije do smrti pretepli tovariša, da bi ji dokazali predanost.

Ne samo jaz, tudi drugi so se zavedali, da so sodelovali pri zločinu, morebiti celo nekateri med najbolj prevzgojenimi. Nihče ni omenjal sramotnega dogodka, umikali smo poglede, kaj smo skrivali v sebi, KAKŠEN strah za prihodnost, občutek sramu in sovraštva, pa ve vsak samo zase.

Po vsem tem bi človek podvomil, da bo naslednje jutro spet vstalo sonce, da ne bo zemlje zagnila tema. In vendar se je zanesljivo rodil nov dan, da smo ga napolnili s trpljenjem, in za njim še eden, pa še eden...

Življenje in delo v taborišču je neusmiljeno teklo naprej.”

Ta žalostna zgodba je le ena epizoda iz spominov bivšega polkovnika jugoslovenske armije Janeza Jezerška. Janez Jezeršek – Sokol, doma iz ljubljanskega predmestja Galjevice, predvojni komunist, nosilec partizanske spomenice, ob koncu vojne načelnik štaba sedmega korpusa, je bil leta 1951 aretiran, obdolžen kominformizma in pred vojaškim sodiščem obsojen na 12 let zaporu in težkega dela. To kazen je prestajal v glavnem na otokih Sv. Grgur, Goli otok in v strogem zaporu

SKRITI GROBOVI

Vsakoletni praznik mrtvih je že za nami. Kot vsako leto smo tudi letos, če nam je bilo le mogoče, okrasili grobove svojcev in prižgali svečke v njih spomin. Če pa ne, so pa vsaj naše misli promale k njim, našim rajnim.

Doma v Sloveniji so se še pozno v noč in še dolgo potem ko so bile opravljene svečanosti lesketale lučke na pokopališčih. In to po vseh teh vrstovih mrtvih, od veličastnega Sv. Križa v Ljubljani pa do najmanjšega pokopališča, ki obkroža kako cerkvico na samotnem hribčku prelepe slovenske dežele.

Obisk grobov in prižiganje svečk na praznike mrtvih je eden najbolj utrjenih slovenskih običajev. Že kot majhne otroke so nas starši na ta praznik peljali na pokopališče. Pa če je bil še tak mrz in celo sneg so nas vodili od groba do groba, nam pripovedovali kdo je rajnik, se spominjal z njim povezanih dogodkov in mu prižgali svečo. Šli smo tudi na oni del pokopališča, kjer so bili grobovi zapuščeni in brez cvetja. Prižgali smo svečo tudi tem rajnim, ki niso imeli nikogar svojih, da bi jih obiskal.

Ni bilo mnogo grobov v Sloveniji pred drugo svetovno vojno, na katerih na Dan mrtvih ne bi gorela vsaj ena sveča. Tragični čas, ki je krajevno, pa tudi miselno razparal našo domovino med vojno, pa je to spremenil. Na pokopališčih se vedno prižigajo svečke, toda po mnogih slovenskih gozdovih in kraških grapah leži na tisoče mrtvih Slovencev, ki so izgubili življenja kot žrtve bratomornega boja in bili zakopani ali vrženi v globoko brezdno in za njimi zabrisana vsaka sled. Na teh grobovih ni svečk.

Na tisoče naših ljudi je bilo med vojno in po vojni pobitih na zverinski način in

Novice iz Slovenije...

I. NOVEMBER – VSI SVETI
DAN MRTVIH

Letos so se poklonili spominu mrtvih v vseh katoliških predelih Jugoslavije, predvsem v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer je bil 1. november tudi prvič dela prost dan. Na tisoče svečk, rož, vencev je bilo položeno na grobove...letos tudi na grobove žrtev dachauskih procesov-političnih procesov takoj po vojni.

Kenotaf (simboličen nagrobni spomenik umrlemu, ki je pokopan drugje, npr. padlemu), so s tiho stražo izročili na grobove člani CKZKS (Centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije). S tem sporočilom niso sprali madeža s slovenske zgodovine, ampak le delno popravili krivico, je dejal ljubljanski radijski poročevalec Vito Avguštin. Za naše politične razmere presenetljivo dejanje, z opozorilom, da se nekaj takega ne sme več zgoditi, je še dodal in kritično pripomnil, da se pred našimi očmi še danes dogajajo podobni procesi: sojenje ljubljanski četverici, Azemu Villasiju v Kosovski Mitrovici, Fikretu Abdiću, bivšemu Agrokomerčevemu direktorju ter drugim. Na kenotafu dachauskim žrtvam piše: JAZ SEM MRTEV – TI ŽIV – RAZLOŽI MENE IN MOJO STVAR VSEM, KI JE NE VEDO!

SLOVENIJA OBHAJA SLOMŠKOVO TRILETJE

Letos se spominjamo prvega mari-borskega škofa Antona Martina Slomška-ljudskega kulturnega ustvarjalca in vzgojitelja.

4. septembra letos je minilo 130 let odkar je škof Slomšek prenesel sedež lavantinske škofije iz St. Andraža na Koroskem v Maribor. Čez tri leta pa bomo obhajali obletnico Slomškove smrti. Slomšek se je zavedal, da je bil takrat zadnji trenutek v zgodovini slovenskega naroda, ko je bilo še mogoče prenos škofije v Maribor uresničiti. S tem dejanjem se mu je posrečilo zbrati skoraj vse slovenske vernike na spodnjem Štajerskem v slovensko škofijo in tako ohraniti njihovo vero, jezik, kulturo, dom in rod. Zakoličil je našo severno mejo tako globoko, močno in trdno, da njenih mejnikov nista mogli pomakniti niti I. niti II. svetovna vojna, je v govoru za Slovence po svetu dejal današnji mariborski škof Dr. Franc Kramberger.

Škof Dr. Kramberger nam je tudi povedal, da je prestavitev škofije imela dalekosežne posledice vse do poznejše, dokončne priključitve Prekmurja, Mežiške doline in nekaj župnij iz graške škofije.

Anton Martin Slomšek zavzema v zgodovini slovenskega naroda prvo mesto za slovanskima apostoloma Cirilom in Metodom. Zato je razumljivo, po besedah Dr. Krambergerja, da ta zgodovinski jibilej ne more mimo nas neopazno. Ne v verskem, ne v narodnostnem, ne v jezikovnem in ne v kulturnem pogledu.

Rudolf Maister se pred 70. leti ne bi imel za kaj boriti, če Slomšek ne bi prestavil škofijskega sedeža iz nemškega okolja v središče svoje škofije, v mesto označeno z vinsko trto, kakor je sam imenoval Maribor.

NOVOSTI V SLOVENSKI PARTIJI

Novosti, o katerih bomo govorili so prav gotovo del predvolilne kampanje slovenskih komunistov. Ti so te dni predstavili svoj novi pogled bodočega delovanja partije v družbi. Ena radikalnejših sprememb naj bi bilo preimenovanje Zveze komunistov v ZVEZO ZA DRUŠTVENO OBNOVO, odprto vsem, ki sprejemajo programske cilje in celo vernikom. Zavzemali naj bi se za koalicijske in druge oblike sodelovanja na demokratični levici, težili k resnično evropski kvaliteti življenja. Slovenski komunisti odstopajo od demokratičnega centralizma in, če ne bodo dobili podpore v ostalih delih Jugoslavije nameravajo izstopiti, upajo pa da se to ne bo zgodilo.

Klasični partijski simboli za novo Zvezo za društveno obnovo niso predvideni. Osnovna barva te zveze bo plava, nosila bo zeleno črto, petokraka zvezda ne bo več rdeča - temveč rumena. Plava barva in rumena zvezda so elementi zastave Združene Evrope, zelena barva pa simbolizira zaščito človekovega okolja.

Vse bo v znaku gesla: EVROPA SEDAJ, z dodatkom Z JUGOSLAVIJO V EVROPO!

To metodološko prilagajanje partije društvenim spremembam v Vzhodni Evropi in v sami Sloveniji bi lahko imenovali po tisti "novo perje - stara kura". Do sprememb naj bi prišlo z reformami in ne z revolucijo, menijo slovenski komunisti.

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE SLOVENIJE POLITIČNA STRANKA

Četrtega in petega novembra letos je bil v Ljubljani 13. kongres ZSMS. Prisotnih je bilo 300 gostov, 407 delegatov, 250 novinarjev iz Jugoslavije in sveta. Tako ZSMS kot taka ne obstoja več, spremenila se je torej v politično organizacijo z geslom: ZA SVOBODO MISLEČEGA SVETA!

Ime Zveza socialistične mladine Slovenije bo sicer še ostalo, vendar ne bo imelo nič več skupnega s tutorstvom Zveze komunistov. V to novo zvezo, ki se bo spomladi na volitvah pojavila kot samostojna stranka se bo lahko včlanil vsakdor od 15 let naprej, zgornje starostne meje pa ne bo.

Glavni cilji ZSMS: uveljavitev parlamentarne demokracije, trga in vzbujanje ekološke zavesti.

SODELOVANJE ZSMS – Zveze socialistične mladine Slovenije IN MEDŠKOFIJSKEGA ODBORA ZA ŠTUDENTE

V Mariboru je prišlo do zanimive javne tribune na kateri so se prvič srečali predstavniki ZSMS in Medškofijski odbor za študente, ki ga vodi Dr. Borut Košir – duhovnik ljubljanske nadškofije, strokovnjak za cerkveno in civilno pravo, profesor cerkvenega prava na ljubljanski teološki fakulteti.

MOŠ izdaja časopis TRETJI DAN, ki je časopis studentov in izobražencev. Dr. Košir je dejal, da se v tem času med vsemi ljudmi v Sloveniji povečuje interes za prave vrednote, vse več je takih, ki najdejo svoje mesto v veri.

NAPAD NA OSEBNOST JOSIPA BROZA TITA

To sicer ni edini napad na Titovo osebnost v zadnjih nekaj letih. Najhujši očitki prihajajo iz Srbije, češ, da je favoriziral Slovenijo in Hrvaško, oslabil Srbijo in spodkopal ugled Jugoslavije, ko se je pridružil gibanju nevrščenih.

Pred kratkim pa je jugo-politična nadaljevalka pred TV ekrane pritegnila vse živo, piše TELEX. Najzbranejši komunisti so govorili o delu in delovanju Tita. Nekateri pravijo, da so v zadnjih osmih letih Titovega življenja njegovi najožji sodelavci filtrirali vse informacije in tudi odločali kdo ga lahko obiše in kdo ne. Naštevajo nekaj imen, med njimi tudi Slovenca Kardelja in Dolanca....celo Jovanko Broz, Titovo bišo soprogo.

Danes, za današnji gospodarski kaos obsojajo le Tita, ki je najemal številne kredite – po mojem pa so sokriji VSI

Jugoslavani. Vsi tisti posamezniki, ki namesto da bi delali pijejo po ves dan kavo, hodijo na draga službena potovanja, se vozijo v mercedesih, uprizarjajo razne simpozije in podrobno – po luksuznih hotelih (kdor je bil na obisku doma je lahko večkrat ostal na cesti, saj so bili hoteli polni "kongresmenov" udeležencev raznih seminarjev – polnih praznih besedičenj): Med sokriuce pa je prišteti še tiste, ki enostavno povedano kradejo državo, gradijo vile in vikendice na tuj račun, pa še armijske uslužbenice, ki po najlepših turističnih središčih Jugoslavije letujejo napol zastoj. Našteti bi bilo še maratonska sestancenja in drugo....

Tiste, ki so hoteli drugače in, ki so bili bolj pošteni, so že pred leti umaknili iz javnega življenja, češ, da so "neposlušni". Med njimi je bil tudi Stane Kavčič.

UREDNIKOM "MLADINE" SE SPET OBETA SODNI PREGON

V eni od oktobrskih števil je tednik "Mladina" objavil na naslovni strani sliko Josipa Broza Tita v maršalski uniformi, okrog njega pa roke lutke-marionete z urvicami. Ljubljanski tožilec meni, da gre za žalitev ugleda SFRJ in Tita, kar je kaznivo dejanje. Tožilec sicer priznava da gre v bistvu za ilustracijo nedavne izjave predsednika srbske Zveze borcev Dušana Pekića, ki je dejal, da je bil zadnja leta okoli Tita neprebojen zid ljudi, ki so preprečevali, da bi nekatere stvari prišle do predsednika in so po svoje usmerjali njegovo dejavnost tako, kot je ustrezalo temu ozkemu krogu. Z drugimi besedami to pomeni, da je bil Tito v rokah nepoštenih in stremuških posameznikov.

LJUBLJANO OBISKAL MEHIKANEC KI TRDI DA JE BILA TROJA V HERCEGOVINI

Pred kratkim je Ljubljano obiskal šesdesetletni poslovnež iz Mehike ROBERTO SALINAS-PRICE, ki vztrajno trdi, da je bila Trojanska država v Hercegovini, med Metkovićem in Čapljino, okoli reke Neretve, točneje v Gabeli. O tem je izdal knjigo, sedaj pa pripravlja že drugo, v kateri bodo objavljeni novi dokazi. BiH bo pričela naslednje leto z raziskavami in z izkopavanjem eventualnih sledov trojanske države.

IZ ČASOPISA "TRETJI DAN": ZAMISEL O SLOVENSKEM SVETOVNEM KONGRESU

Časopis "Tretji Dan" pod naslovom "Veliko očetov kilavo dete" piše: Zamisel o Slovenskem svetovnem kongresu se končno uresničuje. Žal je že spremlja dokazovanje očetovstva. Gotovo ni bila prvič predstavljena ne v Dragi ne na Plenumu kulturnih delavcev v Cankarjevem domu. Sam sem jo srečal v krogu "2000" že leta 1969, pa ne morem trditi, da se je spočela prav tam.

Pomembneje je sedaj, da do kongresa sploh pride. Tudi za politično prvenstvo ne bi smelo iti. Politika naj bo samo ena od sestavnica.

Tako pravi v časopisu Lojze Peterle.

SLOVENKA IZBRANA V ORGANIZACIJO UNESCO

Organizacija Združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo je za direktorico predstavništva UNESCO v Kanadi, edinega v Severni Ameriki, imenovala Slovenko Dr. Bredo Pavličevič – izredno profesorico na ljubljanski fakulteti za sociologijo in novinarstvo ter priznana mednarodno strokovnjakinjo za komunikacije.

MARIBOR: 24. BORŠTNIKOVO SREČANJE

Vsakoletno Borštnikovo srečanje traja deset dni in v tem času pridejo na svoj račun vsi ljubitelji gledaliških predstav. Tudi letos se je srečanje začelo s slavnostno sejo, ki jo je vodil sam predsednik te prireditve Matjaž Kmecl. Pred prvo tekmovalno predstavo je govoril predsednik CKZKS Milan Kučan. Navzočim predstavnikom republiške kulture in politike, ljubiteljem gledališča in predstavnikom mesta Maribora je na koncu dejal, da so si gledališčniki in politiki podobni v tem, da ne marajo ploskanja zaradi lepšega, komur ni kaj všeč, naj žvižga, toda ne zaradi minulih sezon....

NOVA BOŽIČNO-NOVOLETNA KASETA ANSAMBLA SLOVENIJA

Ansambel SLOVENIJA je ponudil tržišču svojo novo božično-novoletno kaseto "Glej zvezdice božje". Deset prazničnih napevov, med drugimi tudi Sveta noč, Rajske strune, Hej pastirčki, Poslušajte vsi ljudje....in druge.

Stanka Gregorič

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA...

Zelo dobre ekonomske prilike

za obisk lepe Slovenije.

in vse strani sveta...

Obrnite se na nas čimpreje, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanja! PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)

(Licence No. 30218)

SLOVENSKO – AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA INC.

želi vsem Slovencem vesel Božič
ter srečno in uspešno Novo leto 1990
ter v novem letu želi na še tesnejše sodelovanje in povezovanje
z vsemi ostalimi slovenskimi društvi po Avstraliji.

Obenem sporoča, da bo za Silvestrsko noč zabaval goste znani
ansambel Mavrica iz Sydneya in za rezervacije poskrbite na
telefonski številki (062) 82 1083

SLOVENSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

sporoča in izreka dobrodošlico vsem rojakom, ki so na začasnem obisku v Canberri ali njeni okolici, da se ustavijo in obišejo naše slovensko društvo na naslovu Irwing Street, Phillip (Canberra) A.C.T., kjer vam poleg dobre domače in izbrane hrane nudijo še razne turistične informacije o samem mestu in okolici in mogoče peljejo tudi na krajše izlete.

Klub je odprt vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikonočnega petka in božičnega večera) od 11.30 dopoldan do 23.45 ure zvečer.

Ves čas obratovanja je odprta tudi točilnica, kjer so na razpolago številne slovenske pijače. Z okusno domačo pripravljeno hrano pa se lahko zadovoljite vsak dan. Za kosilo od 12. ure do 14. ure in večerjo od 18. ure do 21. ure zvečer. Torej dober tek!

Naša telefonska številka pa je (062) 82 1083

DOBRODOŠLI!

DRUGI VSESLOVENSKI TABOR V AVSTRALIJI.....

Na 11. in 12. marca 1990 bo v Melbournu drugi vseslovenski tabor v Avstraliji, ki ga bo s pomočjo vseh slovenskih organizacij priredil SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ v Viktoriji.

Vse slovenske organizacije širom Avstralije so bile povabljene, da sodelujejo na tem tako važnem srečanju Slovenstva v naši novi domovini.

Po prvem slovenskem taboru, ki se je vršil pred dvimi leti v Melbournu in sicer v prostorih slovenskega društva "Planice" bo ta drugi tabor na zemljišču Slovenskega Društva Melbourne v Elthamu.

Povdarek drugoletnega vseslovenskega Tabora v Avstraliji bo naše delovanje med našimi ter povezava z avstralsko skupnostjo. Poleg tega bo doprinos naše slovenske avstralske skupnosti novim

razmeram doma in neodvisnosti Slovenstva po širni zemeljski obli.

Za dobro in uspešno izvedbo tega tako važnega podviga naše slovenske skupnosti je bil sestavljen posebni pododbor v katerem sta po dva zastopnika vsakega slovenskega društva, ki so vključena v Svet Slovenskih Organizacij v Viktoriji, dva zastopnika medije ter športa.

Kot izgleda bo to brez vsakega dvoma največje srečanje Slovenstva do sedaj in upamo, da si bo vsak Slovenec ali slovenski potomec ogledal in se udeležil kulturnih, razvedrilnih ter športnih prireditev na Vseslovenskem Taboru za Moomba weekend drugo leto na 11. in 12. marca, ko bomo zopet dokazali slovensko prisotnost na tej oddaljeni peti celini, naši novi domovini Avstraliji.

Ivo Leber

NOVO POGLAVJE SLOVENSKEGA SODELOVANJA V AVSTRALIJI.....

SVET SKUPNOSTI VIKTORIJE ALI COMMUNITY COUNCIL OF VICTORIA deluje že dolgo vrsto let med prebivalstvom te dežele in to na zdravstvenem, socialnem, kulturnem, medijskem ter človekoljubnem polju.

Že takoj po začetku tega telesa so se pridružile tudi etniške skupine ter organizacije. Med vsemi temi mnogoštevilnimi organizacijami in etniškimi skupinami je bila tudi jugoslovanska, ki bi naj pod svojim okriljem zastopala vse narode sedanje jugoslovanske države. Slovenci kot samostojna etniška skupina smo se šele pred šestimi meseci uspeli priključiti in dobiti članstvo tega, tako važnega viktorijskega telesa. Po dolgotrajnem prizadevanju SVETA SLOVENSkih ORGANIZACIJ V VIKTORIJI nam je uspelo po večkratnem poskusu doseči članstvo in s tem se postaviti na enakovredno raven z drugimi večjimi in manjšimi narodnostmi.

Tako je to bil brez dvoma največji podvig Sveta Slovenskih Organizacij v Viktoriji v zadnjem letu, ko smo morali zbrati vse podatke glede naše slovenske skupnosti na kulturnem, socialnem in zdravstvenem polju. Tako je izvršni odbor Sveta Skupnost Viktorije (Community Council of Victoria - Executive Committee) končno razumel našo slovensko neodvisnost in nas priznal in sprejel kot individualno narodnost med svoje člane.

Takoj, ko smo postali člani tega Sveta Skupnosti Viktorije, smo začeli z aktivnim delom v tem telesu, se udeleževali konferenc ter povdarjati potrebe naše slovenske skupnosti na vseh poljih.

Pred približno mesecem dni so bile volitve v Izvršni Svet tega telesa v katerih je bil prvi Slovenec izvoljen v ta eksekutivni odbor v katerem je samo deset članov. Peter Mandelj je prevzel to važno mesto in s tem dvignil slovenstvo na raven drugih velikih narodov. V tem odboru je

članstvo v glavnem sestavljeno iz avstralskih osebnosti in nam je v posebno čast, da je naš človek dosegel to nam vsem tako važno izvršilno stopnjo.

Svet Skupnosti Viktorije ali Community Council of Victoria ima število pododsekov, ki se ukvarjajo z posamičnimi polji in dejavnostmi. Vsaka etniška skupina ima svoje pododbore, ki se v skupnem interesu posameznega delovanja povezujejo z ostalimi istovetnimi pododbori.

Svet Slovenskih Organizacij v Viktoriji je v te posamične pododbore predlagal za našo etniško skupino ljudi, ki jih je Izvršni Odbor tudi sprejel.

Taka je sestava teh pododborov:

HELENA LEBER za Zdravstvo in upokoženstvo.

IVO LEBER za Medija.

ANICA MARKIČ za Mladino in mladinsko vzgojo.

ŠTEFICA MATKOVIČ za Človeške pravice in enakopravnost.

WERNER REMŠNIK za Priseljivanje in Organizacijo Novonaseljencev.

Pododbori vseh zgoraj navedenih podskupin se sestajajo mesečno in zastopniki teh poročajo osrednjemu telesu etniških skupin, ki je pri nas slovincih SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ V VIKTORIJI. Temu Svetu pa zopet mesečno prisostvujejo vsi zastopniki, v glavnem izvršni odborniki vseh Slovenskih Organizacij v Viktoriji in Albury-Wodongi, ki nato na svojih sejah poročajo o delu SVETA SKUPNOSTI VIKTORIJE - COMMUNITY COUNCIL OF VICTORIA in s tem seznanjajo slovensko prisotnost na najvišji ravni avstralske skupnosti.

Ivo Leber

V NADI, DA BO LETO 1990 NAŠI SLOVENSKI DRUŽINI V VIKTORIJI PRINESLO ŠE VEČJIH USPEHOV TER ŠE VEČ SLOŽNEGA IN PLODNEGA SODELOVANJA V DOBROBIT SLOVENSkih INTERESOV TUKAJ V AVSTRALIJI IN DRUGODPO SVETU

VSEM NAŠIM SLOVENSkim DRUŠTVOM NJIHOVIM ODBOROM, ČLANOM IN NAŠIM ROJAKOM ŠIROM AVSTRALIJE

ŽELI

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO 1990

ZA SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ V VIKTORIJI

PETER MANDELJ
PRESEDNIK

ODBOR VESTNIKA SE ZAHVALJUJE VSEM DOPISOVALCEM ŠIROM AVSTRALIJE ZA SODELOVANJE TER ŽELI VSEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZDRAVJA POLNO NOVO LETO 1990

35 LET SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI

Kot naročeno je zasijalo sonce na slavljenje velikga jubileja SLOVENCEV MELBOURNA. Zbrali so se množično od vsepovsod so prišli, z avtobusi in osebnimi avtomobili in že v ranih sobotnih urah po neprespani noči po hitrem okrepcilu prisostvovali dvodnevnemu praznovanju na eden ali drugi način. Organizatorji SDM so veselo pozdravljali množični obisk - težko delo priprav je bilo dobro sprejeto, resnične pohvale vredno. Toda moj namen je pogledati v ozadje teh 35 let....

Tri desetletja in pol. Dolga doba neprekinjenega delovanja. Ko sem ta vikend zasledovala obraze ljudi na različnih prostorih aktivnosti, predvsem pa delavce in delavke sem opazila nekaj redkih obrazov, ki zvesto spremljajo delovanje SDM že ves ta čas.

Redko je število teh rojakov ki so doživeli uživati sadove svojega dela, še redkejši pa so tisti, ki še danes aktivno sodelujejo pri slovenskih organizacijah. Ravno zato me je nedelja pred velikim slavljenjem, ko smo se ob znamenju spomnili naših dragih, ki jih danes ni več med nami, otožno spomnila na deljstvo časa, ki zahteva svoje....

Naša slovenska družina se je skozi desetletja razdelila, kot posamezni člani smo odšli vsak na svoje in tam ustvarjali nov dom. Tak je pač zakon narave, potrebe življenja zahtevajo svoje. Živim pa v upanju, da bomo Slovenci z leti, ki so pred nami, ostali složni in dobri prijatelji drug drugemu, ne glede na to katerega društva člani smo. Prišli smo tako daleč od domače zemlje in si v tistih prvih letih tako iskreno segali v roke, kot zglobljeni otroci. Iz želje po družbi in

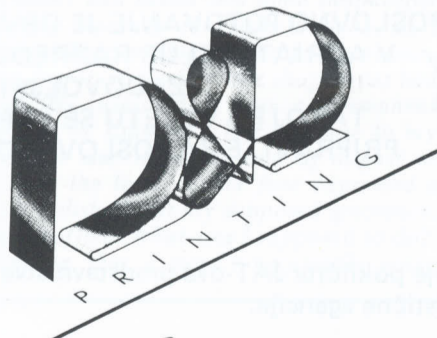
ohranitvi materinega jezika smo prekorakali temne trenutke našega začetništva. Opevali smo lik materine podobe s srebrnimi lasmi in se naslanjali na spomin mogočnih ramen očetovih....

Danes smo stopili v te vrste mi sami, naši otroci so ali pa bodo kmalu stopali po svoji poti. Lepo je ob misli, da nam je čas, ki je za nami daroval nekaj čednih lastnosti, ki nam bodo odepšale jesen našega življenja. Predvsem se moramo rešiti ljubosumnosti do tistih ki s svojim trudom nekaj ustvarijo, pa naj si bodi osebno ali za skupnost. Vsak pač po svojih zmožnostih doprinaša k lepšemu jutri, zato bodimo tolerantni in razumljivi drug do drugega in če že moramo biti kritični naj bo to pozitivno in iskreno. Samo tako bomo potem lahko ponosni na lastna in skupna dejanja ter uspehe....

Podpirajmo sorojake kot posameznike in v skupnosti, ne glede na to če je ali pa ni posameznik vedno tak kot si ga mi zamisljamo.

Za nami sta dva visoka jubileja slovenskega udejstvovanja v Viktoriji in Avstraliji na splošno. Poleg SDM je tudi SLOVENSKA ZVEZA 'IVAN CANKAR' iz GEELONGA praznovala 34 let svojega obstoja 19. novembra letos s kulturno predstavo in veselim srečanjem v prostorih doma. Za Vašo vstrajnost, dragi rojaki iz GEELONGA, sprejmite iskrene čestitke z željo za lepo medsebojno sodelovanje v bodočnosti in večkratna družabna srečanja, saj smo skupna družina, ki je zrastle iz korenin naših začetnikov....

Helena Leber

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

TISKARSKI VAJENEC

IŠČEMO MLADEGA FANTA, KI IMA VESELJE DO DELA NA STROJH, DA SE IZUČI ZA TISKARJA.

INTERESENTI NAJ POKLIČEJO DRAGOTA ZORCA

107 PALMER STREET RICHMOND 3121
Tel (03) 429 9122 (5 lines) Fax (03) 428 6205

SLAVNOSTNO PRAZNOVANJE NA "HRIBU"

Praznovanje 35. letnice Slovenskega Društva Melbourne 11. in 12. novembra je imelo svoj bogat utenek kakršnega še do sedaj nismo zasledili v naših tukajšnjih krogih. Celotni program je bil sestavljen z izredno lepo podano vsebino.

Nebi segel v podrobnost sporeda; za trenutek bi se pa rad vrnil med kulturni del sobotnega večera. Že samo geslo kulturne prireditve "Slovo od Slovenije - Pozdrav Avstraliji", je skrivalo v sebi kanček ganjenosti. Višek celotnega programa: predstavljanje slovenskih krajev in hkrati poslavljanje od njih, je bilo tako tankočutno izvedeno, da se je marsikatero oko zarosilo med gledalci nabite dvorane.

V drugem delu programa je bil iz raznih tukajšnjih vsakdanjih smeri prikazan pozdrav naši novi domovini Avstraliji. Dokazano je bilo v zanimivi izvedbi, da spoštujemo kulturo te po-

svojene dežele.

Tudi drugi dan je bilo polno zanimivosti, ki je lahko, bodisi mlad ali ne več tako mlad našel sebi primerno razvedilo. Pri obeh dnevih pa je bilo opaziti, da je sodelovala naša mladina v raznih kulturnih točkah, kar je pohvale vredno. Organizatorjem S.D.Melbourne in njihovim sodelavcem pa gredo čestitke za tako lepo in veliko kulturno izvedbo.

Tako smo se Slovenci zopet srečali iz raznih krajev Avstralije. In kaj je tisto, ki nas združuje in veže skupaj? Prav gotovo bogastvo, ki nam ga je dala že naša mati v zibelko. In med temi dragulji je tudi naša domača pesem, ki je na "Hribu" zvenela kar dva dni. Zato velja še zapisati naš znani rek:

"Dokler bomo Slovenci peli bomo živeli!"

Ivan Lapuh

PETNAJSTI MLADINSKI KONCERT

Naša verska središča so letos organizirala že petnajsti vsakoletni Mladinski koncert. Tokrat je prevzelo odgovornost tega edinega koncerta naše mladine povezane širom Avstralije, verski center Adelaide.

Slovensko društvo Adelaide je za to kulturno srečanje nudilo svojo lepo in prostorno dvorano, ki so si tamkajšnji rojaki zgradili pred dvema letoma povsem nove društvene prostore.

jenjo dušo obiskovalca. Kot že vrsto let je tudi letos na Mladinskem koncertu naša mladina pokazala nekaj duha kot slovenski dediči - in tako so se v dvajsetih točkah zvrstili: Glasniki - mladinski pevski zbor Kew-Melbourne pod vodstvom Katerine Vrisk in p. Toneta Gorjup, Philip Ivančič recitacija - Adelaide, folklorna skupina - S.D.Sydney ob spremljavi na harmoniko Rudi Črnc, Bežjak Brigita klavir - Canberra, Lidija

mladinski pevski zbor Sydney vodi s. Francka Žužek, ansambel trio Kew Melbourne z pevkama Kristino in Urško Cestnik, Barbara Smrdel recitacija - Melbourne, plesna skupina "Rožmarin" Kew vodi s. Petra Kropič, Thomas Valenčič in Philip Ivančič duet na harmoniki - Adelaide, Lenti Lenko in Lidija Lapuh S.D.Planica duet orgle, ansambel "Mlado in staro" - Adelaide, Philip Ivančič harmonika - Adelaide, Rudi Črnc harmonika - Sydney, folklorna skupina S.D.Planica Melbourne, Thomas Valenčič harmonika - Adelaide, folklorna skupina - Canberra vodi Brigita Osolnik, Ana Likar solo petje - Adelaide, mladinski pevski zbor "Anton Martin Slomšek" - Adelaide vodi Jože Šturbenc ter napovedovalca Dr. Antony Kreševič in Rosemary Poklar.

Po koncertu sta spregovorila nekaj besed zastopnik vlade in opozicije Južne Avstralije. Pater Janez je izrekel zahvalo nastopajočin in vsem, ki so za ta lep dogodek pripomogli. Nato je predsednik verskega središča g. Tone Jesenko tudi sam povedal nekaj zbranih misli in nastopajočim podelil priznanja. Sledila je vesela zabava ob zvokih "Lero".

Drugi dan smo se udeležili skupne sv. maše v slovenski cerkvi pri kateri so maševali: pater Janez, pater Ciril in pater Tone. Ker je p. Tone bil tik pred odhodom nazaj v Slovenijo je bilo pri maši vključeno tudi slovo. Javno zahvalo za triletno delo, ki ga je pater posvetil mladinskemu pevskemu zboru, pa so mu Glasniki iz Kew izrekli že med koncertom. Med mašo so peli mladinski pevski zbori in tudi tamkajšnji odrasli zbor. Zadnja Marijina pesem je dala

občutek, kot da je to romarska cerkev nekje v Sloveniji. Ne glede kje se Slovenci srečujemo; v društvih ali v cerkvah, ko nam srce zapoje takrat smo v duhu mladi in združeni kot ena družina.

Po maši je mladina dobila kosilo v dvoranci za cerkvico, pa tudi mi odrasli smo se dobro pripravili za dolgo pot proti svojim domovom. Zahvala za pomoč pri tem lepem srečanju gre S.D.Adelaide, še posebna zahvala pa p. Janezu s svojimi požrtvovalnimi člani Cerkev za vso delo in skrb.

Vsakem snidenju sledi slovo in tako smo se poslovili v upanju, da se naslednje leto zopet nekje takole srečamo. Ne glede kakšno bo naslednje geslo, v mladih srcih naj živi ponos, da so dediči slovenske matere. Leto za letom naj bi se naša mladina še takole zbirala pod imenom "Mladinski koncert" in z glasbo, pesmijo, recitacijo ter folkloro dokazala, da narod pod Triglavom ima svoje dediče tudi v tej daljni Avstraliji.

Ivan Lapuh

PACO PLASTER

Specialising In
EXTENSIONS
RENOVATIONS
NEW HOMES

-No Job Too Small-

ALEX

Ph.018-322-373

Ah 300-1683

Lenti Lenko in Lidija Lapuh v duetu

"Veseli trio" iz Kew s pevkama Kristino in Urško Cestnik

Geslo letošnjega koncerta: "Vedi, da si slovenskega naroda dedič", je bilo lepo vzklajeno s simbolično slovensko podobo v ozadju odra, ki vzdrami še tako utru-

Lapuh - S.D.Planica Melbourne, petje ob lastni spremljavi na orgle, folklorna skupina S.D.Planica Melbourne pod vodstvom ge. M. Lenarčič in ge. T. Lenko,

JUGOSLOVANSKI
JAT
AEROTRANSPORT

VSAKO SREDO IN NEDELJO V JUGOSLAVIJO NA JATOVIH KRILIH

Odhod iz Melbourne ob 15.50 uri - iz Sydneya ob 13.15 uri

PRIHOD V BEOGRAD NASLEDNJI DAN OB 6.25

Odhodi letal za Ljubljano:

PONEDELJEK Beograd odhod 17.45 -	Ljubljana prihod 18.45
ČETRTEK Beograd odhod 8.30 -	Ljubljana prihod 10.05
8.50 -	Ljubljana prihod 9.50

NOVO NOVO NOVO

JAT
Adriatic Club
Class

POSLOVNO POTOVANJE JE OBVEZA
V ADRIATIC CLUB RAZREDU JE
ZADOVOLJSTVO!
TAKOJ PO VZLETU SE LAHKO
PRIPRAVITE ZA POSLOVNI DAN!

Za vse podrobne informacije pokličite JAT-ova predstavništva ali turistične agencije.

SYDNEY
126-130 Phillip St.
☎ (02) 221-2199,
221-2899

MELBOURNE
124 Exhibition St.
☎ (03) 654-6011
654-6199

PERTH
111 St. Georges Tce.
☎ (09) 322-2932
481-0149

BRISBANE
248 Adelaide St.
☎ (07) 229-7855
229-7660

JUGOSLOVANSKI
JAT
AEROTRANSPORT

AUCKLAND
Air New Zealand House
3 sprat, 1 Queen St.
☎ (09) 39-2798

SHOW WHAT YOU KNOW!

We all look for a place where we can enjoy ourselves – let be home, a friend's home or wherever. I like to think that SDM has offered something for everyone.

Recently the Club celebrated its 35th Anniversary and the excitement started months before – Choirs and Folk Dancers practiced, scenery for their items had to be painted, flower boxes made, premises painted and the whole "Hill" had to be prepared. Hours of work were put in by both members and non-members and to see it coming to life on the Saturday was something we had all waited and hoped for. The special guests, audience and all performers enjoyed the late afternoon Concert which was followed by a Dance which went into the early morning.

On Sunday morning the sun found its way through light cloud cover and showed us what a good night it must have been. It did not take long before all was ready for the day ahead - cars and buses started coming for Breakfast, to bowl and shoot and inspect the Stalls in the Village Square. Kitchen and BBQ were working to full capacity on both days, as was the Bar.

At about midday, the sun was quite warm and people were seated under the new covered Pergola, which created a relaxed atmosphere. A "sideshow" was

starting – it's sign read "SHOW WHAT YOU KNOW" (it was a type of talent quest).

The first performance was by a mere 15 year old with a sweet voice. She caught the attention of passers-by as

she was singing her heart out and that atmosphere seemed to last the whole afternoon. Performers were from all walks of life, different nationalities and showed us their various talents.

We had both Button and Piano Accordionists, Keyboard Players, Singers performing Solo, Duet and our very own SDM "Okker Oktet". Acts were from Australia, Slovenija, Germany, Austria

and Holland.

Overall, all the performances were excellent and everyone had a great time - either performing or watching.

Naturally, the weekend wound up with a Dance and slowly buses started their trek back to NSW and Canberra and tired people returned home to recover.

Victor Lampe

LETTER FROM LJUBLJANA SLOVENIJA

by IRENA BIRSA

OH THOSE DINARS!

While I'm living here in Ljubljana there are many times when I think to myself how fortunate I am to be able to speak Slovene – for this I am always going to be grateful to my parents. It was through their steadfast emphasis that 'doma govorimo Slovensko' which has enabled me to move around this city without the need to be dependent upon my Slovene/English English/Slovene dictionary.

And there's another advantage in being fluent in the local language: I'm able to pass as one of the locals. At times however it does have its disadvantages like the other day for example. I was trying to buy some žetons – small round plastic tabs used as substitutes for coins when boarding the city buses. Having purchased ten of these small orange things I had to subsequently deduce how much money to give to the shopkeeper. Being considerably baffled by their frequent talk of millions and thousands of millions, I thought that the best solution was to ask for the amount to be written on a piece of paper. Yet even now I was getting my thousands confused with my hundred thousands so I consequently displayed a note I thought was sufficient and asked this same shopkeeper whether this was the right amount. As I was speaking in Slovene and with a reasonable degree of fluency, the shopkeeper had implicitly assumed I was a permanent resident of Ljubljana. Her response to my question was therefore one of disgust or at least the look on her face expressed a kind of disbelief at my supposed ignorance. I was baffled. What was I supposed to do? Realising that I wasn't necessarily going

to get immediate assistance plus there was now a queue forming behind me, I suddenly uttered that I wasn't from Yugoslavia and that I was having difficulty comprehending the local currency. It was at this point that the shopkeeper changed her mind. She suddenly became extremely polite and helpful showing me which were the appropriate notes and how the currency was calculated to pay for my ten žetons

"I'm an old woman", she said, "and I have difficulty understanding these dinars myself sometimes. I couldn't understand why a young person like yourself couldn't add up this money. But now that you tell me you're not from these parts, that's another story".

If there's one good thing I've learnt from this experience, it is the fact that that I am able to pass as a local inhabitant (though maybe with an Australian accent). But it's unfortunate that when I have to engage in purchasing an item, my foreign background abruptly gives itself away. What a shame!

Specialising in all print ready art work and graphic designs.

Vasja Chuck

115 KARINGAL DRIVE,
GREENSBOROUGH, 3088
TELEPHONE: 434 5768

Sasha Eric Photography

agent for Diamond Valley
Prestige Car Hire

267 HIGH ST, PRESTON, 3072 480 5360

Councillor of the
Shire of Eltham

805 MAIN ROAD, ELTHAM, P.O. BOX 21, ELTHAM, 3095
TELEPHONE: (03) 430 1122

The President,
Slovenian Association, Melbourne,
P.O. Box 185, Eltham, 3095.

65 Luok St.,
Eltham, 3095.
12 - 11 - 1985.

Dear Enica,

Just a note to thank you and your Committee for a most pleasant and enjoyable evening in celebration of the 35th Anniversary of your Association. We enjoyed the balanced and thoughtful presentation of the panorama of Slovenian and Australian life, all participants adding something to its diverse character, as well as the pleasant company at dinner.

We were also impressed by the vitality of your Association, and the co-operative and voluntary atmosphere that has provided a homely and focal point to your members. Your Association is helping to enrich the cultural diversity of our community, and you and your executive are to be commended for your efforts.

Wishing you much success in the future,

P.S. Please convey my good wishes to your Secretary.

Yours sincerely,
(Cr.) John Cohen, J.P.
THE EVERGREEN SHIRE

SLOVENSKO DRUŠTVO "SNEŽNIK"
ALBURY - WODONGA

ŽELI

VSEM ČLANOM IN PRIJATELJEM
TER OSTALIM SLOVENSKIM DRUŠTVOM ŠIROM AVSTRALIJE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1990

OSTALI BODO LEPI SPOMINI

Piše: Vinko Šimek

Ko sem sedel, da napišem še zadnjo epizodo svojega srečanja s petim kontinentom, z Avstralijo, sem pomislil, da sem nehote kaj pozabil ali izpustil. Sem pa trdno prepričan, da se bom veliko tega spominjal.

Spominjal se bom prijaznih in gostoljubnih Slovencev, ki sem jih tam spoznal in z mnogimi med njimi sklenil prijateljstvo za vse življenje.

Spominjal se bom Štajerca Iva Leberja in njegove soproge Helene, pa Petra Mandelja, predsednika Sveta slovenskih organizacij države Viktorije, katerih največja zasluga je, da sem potoval v to deželo pod južnim križem.

Tudi si bom zapomnil, da pomeni južni križ ozvezdje petih zvezd: Alfa, Beta, Gama, Delta in Epsilon. To je naravna lega Avstralije in tako tudi njen pravi simbol. Je pa južni križ, ali Southern Cross, tudi oznaka gibanja za avstralsko neodvisnost.

Rad se bom spomnil Anice Markič, predsednice slovenskega društva Eltham v Melbournu, ki me je prva "predstavila" živim kengurujem.

Tudi ne bom pozabil na srečanje z morskimi psom petdeset metrov pod gladino pristanišča v Sydneyu. Samo za nekaj centimetrov mi je svignil nad glavo. Še sreča, da je bilo to v sydney-skem podmočnem akvariju.

Rad se bom spominjal, da sem bil prvi gost nove radijske postaje 3ZZZ v Melbournu, ki jo v slovenskem jeziku vodi Mariborčan Vinko Marn.

V lepem spominu mi bo ostalo kosilo v najimnitnejši restavraciji Rialto v Melbournu, kjer lahko ješ, kolikor in kaj te je volja. Cena je ista.

Tudi ne bom pozabil Hyde Parka v Sydneyu, za katerega mi je Marisa Ličan rekla, da je bil pred leti zbirališče Slovencev. Tu so točili solze, si zaupali težave in se tudi zaljubljali.

Spomnil se bom patra Bazilija v Melbournu, ki je pri nedeljski maši oznanil nastop Jake Šraufcigerja - tistega Jacka Screwdriverja - v slovenskem društvu Geelong.

Nikoli ne bom pozabil Lolite Žižek, ki se mi je že teden dni po vrnitvi v domovino javila iz Japonske in mi sporočila, da je imela najboljši čas na 100 metrov z ovirami. Lolita je namreč avstralska atleska reprezentantka in zanjo bom držal pesti na olimpiadi v Barceloni.

Spomnil se bom tudi agencije Fontana v Sydneyu, ki ima v svoji zbirki deset tisoč deklet, ki bi si želela druženja z našimi "ledig" fanti.

Slovo je bilo prisrčno in ganljivo. Na "good bye" party v slovenskem društvu Eltham v Melbournu s Petrom Mandeljem, predsednikom Sveta slovenskih organizacij Viktorije, s soprogo Ivo, in z Anico Markič, predsednico slovenskega kluba Eltham in redaktorico slovenskega programa 3ZZZ v Melbournu.

V spominu mi bo ostalo tudi srečanje s Cveto Stantičem, uspešnim direktorjem Slovenijalesa v Melbournu, ki bo letos prigospodaril naši državi 18 milijonov dolarjev, čeprav tam poznajo firmo le pod imenom Euro Furniture International.

Spomnil se bom Štefana Šerneka, predsednika Slovenskega društva Sydney, ki je tako ponosen, ker mu je uspelo zgraditi nov dom brez centa kredita, kar je samo dokaz več, kako složni znajo

● Dva Štajerca se pogovarjata

Prvi: Čuj, toti Šimek potuje, ko bi bil naš zunanji minister. Mesec dni v Avstraliji, potem z Alpskim v Nemčiji pa s Hugotom v Italiji. Kam bo te zaj šou?

Drugi: K Jurčku. Na špricer. Se namreč boji, da ga ne bi po dveh mesecih kot inventar vun zbrisali...!

biti Slovenci, ko vedo za namen podarjenih sredstev.

Tudi ne bom pozabil novinarke Vide Kodre in pisateljice Stanke Gregorič, ki sta mi poklonili zeleni avstralski potni list.

Sydneyu. Zbrali so blizu štirideset tisoč dolarjev.

Tudi ne bom pozabil Lojzeta iz Prlekije, ki mi je prinesel na vpogled podpisan potni list z mojim avtogramom. To sem storil pred petimi leti na Večerozemnem pikniku in potni list je še zmerom veljaven. Podpis je na predzadnji strani.

Drag spomin mi bo tudi lesen in pol metra dolg ročno izdelan "šraufciger" ki so mi ga poklonili v slovenskem klubu v Geelongu, ki mu predseduje Slavko Plut, rojak iz Bele krajine.

Ne bom pozabil besed Gorenjca Vinka Omana, ko je rekel, naj v njegovem imenu pozdravim Triglav.

Spominjal se bom Milene Brgoč in Anice Markič, ki sta nas popeljali v nočno življenje Melbournu, v petin-trideseto nadstropje hotela Regent.

Rad se bom spomnil družine Pondelak in držal pesti za Zlatko da bi rodila zdravega in krpklega Štajerca

Ne bom pozabil imenitnih prekmurskih štrukljev Anice Zemljčič na "good bye" party v Melbournu.

Ponosem bom na klobuk akubra, ki mi ga je poklonil Frenk Vodušek in katerega poleg Jake Šraufcigerja nosita tudi princ Charles in Ronald Reagan...

Takole sem razmišljal, ko me je Jatova železna ptica nosila proti domovini, proti Evropi. Pogledal sem na uro, ki je še zmeraj kazala avstralski čas, čas mojih dragih prijateljev Slovencev, čas, ki se je med našim druženjem kar nekako ustavil. In vendar prehitro minil. Leteli smo za soncem in nismo ga mogli dohiti. Morda pa to ni bilo sonce, ampak njihova velika želja, da bi bili bližje svoji domovini, ki jo imajo tako iskreno radi.

Rad se bom spominjal vseh, tudi tistih, ki jih nisem omenil

Mariborska Kronika
21. septembra 1989

Electorate Office:
Shop 26, Bulleen Plaza
89 Manningham Road
Bulleen 3105.

Correspondence to:
P O Box 319
Bulleen 3105.

Tel: 850 7983
Fax: 852 0059

November 13, 1989

Mrs Anne Markic
President
Melbourne Slovene Association
82 Ingrams Road
ELTHAM VIC 3095

Dear Anne,

35TH ANNIVERSARY CELEBRATIONS

Thank you very much for your very kind invitation to attend the Association's 35th Anniversary Celebrations last Saturday.

I was very pleased to meet with your community on that occasion, and was very impressed with the excellent Cultural Program that was presented on the Saturday evening.

Would you kindly pass on to your members my congratulations for all their hard work in preparing these very successful Anniversary Celebrations.

Please rest assured of my continued support for the Melbourne Slovene Association and its members. I would be more than happy to assist your Association in any way you may require my help.

I look forward to meeting with you on another occasion in the foreseeable future.

Best wishes to you and your members.

Yours sincerely,

DAVID PERRIN, M.P.
Shadow Minister for Ethnic Affairs

LEGISLATIVE ASSEMBLY
PARLIAMENT HOUSE
MELBOURNE, VIC. 3002
TELEPHONE: 651 8911
EXT.

ELECTORATE OFFICE
SHOP 2 ARTHUR STREET
ELTHAM. 3095
TELEPHONE: 439 1500
FAX: 431 0505

LEGISLATIVE ASSEMBLY
PARLIAMENT HOUSE
MELBOURNE, VIC. 3002
TELEPHONE 651 8911
EXT.

SHERRYL GARBUTT, MEMBER FOR GREENSBOROUGH.

13th November, 1989

Anica Markic
President
Slovenian Association Melbourne
82 Ingrams Road
RESEARCH 3095

Dear Anica,

Thank you very much for the wonderful evening I attended last weekend on the occasion of your Thirty-fifth Anniversary.

My congratulations to the Club on this significant achievement, and on the great feeling of togetherness, enthusiasm and pride I experienced at your Club.

Congratulations also to all the performers who took part in your cultural programme, which demonstrated the wide variety of talents and heritage of the Slovenian people in Melbourne.

Yours sincerely,

Sherryl Garbutt

Sherryl Garbutt MP
Member for Greensborough

ŽE NAMEN POMENI MNOGO

Dandanes slišimo več slabega, kot dobrega. Kakor hitro odpremo radio ali televizijo, že slišimo o umoru, posilstvu, kraji itd., zato nas toliko bolj razveseli dobra novica, kakor iskrica nam ogreje srce. Tako bo ogrela srca novica, da so se članice Slovenskega kluba Jadran zbrale prvo nedeljo oktobra in organizirale "walkathon". Vsaka si je pridobila pokrovitelje, ki so plačali določeno vsoto denarja za vsak prehojen kilometer. Denar so podarile Western General Hospital-u. Denarno nakaznico za 2.000 dol. bo bolnišnica porabila za spopolnitev aparata, ki ga nujno potrebujejo v slušnem oddelku.

Zanimalo me je, kako so prišle na to zamisel. Vprašala sem gospo Emo Iskra, ki mi je tako dejala: "Spoznala sem vodstvo te bolnice potem mojega starejšega sina Roberta in njegove sošolke, ki je delala in se učila v tej bolnici kot medicinska sestra. Takrat so grkinje in italijanke imele svojo grupo v Auxiliary Committee. Uprava bolnice je želela, da bi tudi ženske naše skupnosti se pridružile tej dobrodelni organizaciji, saj se v to bolnico zateče mnogo bolnikov slovenskega porekla.

Povezala sem se z gospo Ano Iskra in ustanovili sva odbor, ki deluje že deset let.

Vsako leto organiziramo pohod, srečolov, stojnice s pecivom in oblekami, ki jih skrbno uredimo, da zgledajo kot nove. Tako zbiramo denar in letos praznujemo deseto obletnico. Zgleda, da se bomo tudi letos dobro "odrezale". Med nami je najbolj uspešna Jadranka Rutar. Že dve leti zaporedoma je zbrala najvišjo vsoto denarja! Čestitamo! Velika zasluga gre predsednici, Angeli Di Pasquale, podpredsednici Emi Iskra, tajnici Vesni Iskra in blagajničarki Ani Iskra. Seveda tudi brez drugih odbornic bi težko dosegle svoj cilj in pohvala gre tudi tistim pokroviteljem, ki sežejo globoko v žep.

Devetnajstega (19) oktobra so odbornice bile prisotne na svečanosti v Western General Hospital-u, kjer so podeljevali priznanja za dobrotelost. Članice "Jadrana" so bile izredno pohvaljene. Gospe Ema in Ana Iskra sta dobili značko z napisom 10. obletnice dela, Vesna Iskra in Angela Di Pasquale pa diplomu "Life Governors".

Vsem dekletom čestitamo in jim želimo še mnogo uspeha. S svojim delom potrjujejo, da se želijo vključiti v skupnost, ki se niso v njej rodile, a v njej preživljajo večji del svojega življenja.

Včasih skromen dar in dober namen pomeni mnogo, še posebno če je namenjen najbolj potrebnim, v tem primeru bolnim.

I. Sluga

Spoštovani urednik!

Razveseljivo je dejstvo, da imamo med sabo vse večje število rojakov iz hladnega Melbournu, saj je naše podnebje dosti lepše. Res je, da so rojaki navajeni razkošnega društvenega sporeda iz Melbournu in se zato težko prilagodijo našim razmeram. Tisti, ki se uživajo v tukajšnje društveno delo in iskreno skušajo razumeti okoliščine društva; kaj radi priznajo velike uspehe male skupine. Dejstvo je, da nas je pri društvu Planinke od začetka 1955 leta pa do danes zelo malo, predvsem za delo. Kljub temu se je mala grupa neutrudno žrtvovala vrsto let za obstoj in dobrobit slovenskega društva. Treba je bilo s pravo trmo vztrajati, da se je delo nadaljevalo in se je društvo ohranilo ter napredovalo. Zgodovina Planinke je bogata in smo tekom let želi lepe uspehe. Imeli smo več odrskih prireditvev, slovenske igre, koncerte, kulturne

večere, zabavne, športne in kulturne prireditve. Iz Slovenije nas je obiskalo tudi več ansamblov: Slaki, Minores, Savski Val, Planinski Sekstet, itd. Samo z enkratnim obiskom oz. spremstvom Izseljenske Matice pa smo se izučili, da smo varnejši brez nepotrebnega poizvedovanja o tem ali onem rojaku. Tudi zahteve kako se pri društvu ravnati, če hočemo gostovanja iz domovine so nam bile odveč. V takih primerih se človek s hrbtenico oprime principa samostojnosti in se ne poslužuje kompromisov. To sem omenil le v toliko, da se razčisti naše "nazadnjaštvo", kot je bilo predstavljeno. Za tako malo skupnost, kot je naša je dosežki napredek z vsemi dosežki zelo velik. To nam je večkrat poudaril tudi pokojni Božo Lončar ob obisku Brisbane. Vsak stori kar more v danih razmerah. Za nas je največji uspeh in zadoščenje, da imamo nekaj svojega: svoje zemljišče in svoj dom brez posojil in ponosni smo na to. Res je bolj skromno, pa toliko bolj domače. Zaželjeno bi bilo, da to spoznajo tudi novodošli rojaki. Iskreni ljudje so vedno dobrodošli v naši družbi in pri delu. Le z nesebičnim delom in spoštovanjem drug do drugega se gradi uspeh. Pri tem pa je treba dati priznanje rojakom, ki so tekom let veliko pripomogli do dosežanj dosežkov. Upanje je da se bo tako nadaljevalo še v naprej, saj ima društvo Planinke nov Upravni Odbor z novimi močmi. Naj dodam še to, da je vsak zelo dobrodošel na našem slovenskem hribčku: 146 Redland Bay Rd., Cornubia, da se lahko prepriča, da nismo tukaj "20 let zadaj" ampak smo v bistvu isti Slovenci z istimi željami in hrepenenjem, kot so Slovenci danes v domovini v letu 1989.

Lep pozdrav vsem,

Mirko Cuderman
Mt. Mee
10. oktobra, 1989

KOLIKO TE JE V HLAČAH?

Skoraj vsak dan se soočamo z življenjskimi ovirami, težavami in tudi nevarnostmi, ki jih lahko obvladamo le s pogumom. Strahopetec si ničesar ne upa, predrzneš tvega brez pameti, resnično hraber je človek, ki tvega razumno, s polno mero odgovornosti.

Toda s pogumom ne obvladujemo samo situacij, ko se npr. soočamo z resno boleznijo ali pa hudim pomanjkanjem. Pogum je potreben tudi takrat, ko recemo "ne" tedaj, ko vsi pritrjujejo, ko vsi glasujejo "za" - ne da bi pri tem nasprotovali zaradi nasprotovanja samega, pač pa zaradi resnice, zaradi lastnega prepričanja in našega dostojanstva.

Nekoč je bil pogum ena od bistvenih kreposti človeka. Danes pa ta krepost vedno bolj usiha. Kljub temu pa je hudo sramotno za človeka, ko ta dobro ve za določene napake v družbenem življenju, pa si ne upa nanje opozoriti, ne upa si s prstom pokazati na osebe in skupine, katerih dejanja so škodljiva za vse tisto, čemur pravimo, da je humano in resnično. Tak človek nima poguma predvsem zato, ker ga je strah avtoritete odtujenega oblastništva, ki zatira dejansko svobodo in demokracijo, lomi hrbtenice in maliči značaje ljudi.

S tem podtalnim strahovanjem in oblastništvom sem se nekoč srečal doma v Sloveniji in nato tudi v tujini. Videl sem, kako je to oblastništvo, katerekoli barve in širine je že bilo, udarilo po ljudeh iz moje okolice, kako jih je demoraliziralo, da so postali hlapci in cunje.

Njihovo pomanjkanje poguma, občanskega poguma, in slepo sprejemanje ukazov ter idej oblastniških struktur (od visokih knezov do malih papežev) - s kimanjem in molkom - zgolj zaradi lastne uveljavitve, koristi, udobja in

strahu, me je vedno presenečalo in mi vzbujalo odpor.

Naj navedem en sam primer, za sedanost aktualen; v tem zelo pomembnem času za slovenski narod zaznavam znova stare in vedno ponavljajoče se signale "jadrnja po vetru" in s tem sprejemanje nekkih zavajalskih ideoloških misli, ki naj bi bile najbolj demokratične v trenutnem stanju slovenske resničnosti: vodilnemu komunistu Slovenije Kučanu se od tukaj pošiljajo pozdravi telegrami in koale, slavi se "pogum" slovenskih komunistov, brez ozira na dejansko vrednost, humanost in upravičenost sistema, ki ga ti zastopajo. Komunisti so čez noč postali "fejst fantje", "naši ljudje" in oh in sploh.

Ali je te "jadrance", ki plovejo vedno tja, kamor piha veter, zapustil spomin, da se kar tako mimogrede vdajajo zapeljevanju teh "demokratov", zapeljevanju, ki je preračunano na nepoučenost, pozabljenost in slabo razvito politično zavest? Spomin je sposobnost človeka, da lahko v zavesti ohrani preteklost ter na njej gradi bodočnost. Te sposobnosti ti ljudje nimajo, saj ne bi kar tako "pozabili" na vse grenkobe in razbita spolovila vseh tistih političnih zapornikov v Sloveniji ter drugod, ki od vsega začetka niso odstopali od svojega poštenega prepričanja, poguma ter lastne individualnosti.

Tudi če se trudim upoštevati situacijo teh ljudi, ki bi sedaj radi s polnimi jadrji plovili v "demokracijo" ali pa previdno jadrili med Scilo in Karibdo ("počakajmo, bomo videli, kako se bi vse razvilo, Zdravljico pa za vsak slučaj le zaigramo..."), jih nikoli ne bom mogel razumeti. Kljub temu, da danes vedo za zatiranje, ki so ga ti "demokrati" vršili in ga še vršijo, jim danes ploskajo. Za mene so ti ljudje le bojazljivi, malomeščanski konformisti, kimavci in mrtva veja na drevesu družbenega življenja in ustvarjanja. Vodi jih osebna korist, udobje ali pa strah.

Pomanjkanje občanskega poguma in vzravnosti pa se vedno maščuje: kdor se prostituira, ta bo tudi prostituiran.

Marjan Kramaršič

Najprej vsem skupaj en lep pozdrav iz Slovenije!

Rad bi da bi mi vaše Društvo pomagalo pri navezovanju stikov z Slovenskimi dekleti, ki živijo tako daleč. Najraje bi si dopisoval z dekleti od 20 let dalje. Star sem 22 let, roj. 20.4.67; visok 183, 80kg. Po poklicu usnjarsko krznarski tehnik. (Mogoče tudi simpatičen?) Nosim očala.

Dopisovalke, vesel bom vaših fotografij. Glasba mi veliko pomeni (čeprav ne igram nobenega instrumenta - delno kitaro/dosti prekolesarim in brez živali (mačke, psi... bi se počutil grozno. Še enkrat en lep prisrčen pozdrav.

PINOZA KARLO
61270 LITIJA/TENETIŠE 6/a
SLOVENIJA
YUGOSLAVIA.

Zdravo!

Sem 21-letni fant iz Gorenjske, iz Kranja. V ANTENI sem s posredovanjem Vinka Šimeka bral o vaših problemih, tam v Avstraliji. Po premišljevanju sem se odločil za kratko pismo.

Kakor sem razbral iz pisma Vinka Šimeka, slovenska dekleta iščejo po tej poti fante. Zato bi Vas prosil, če moj naslov lahko posredujete dekletom tam doli.

Na pisma bom zelo rad odgovoril in upam tudi, da bom srečal kakšno sorodno dušo za trajnejšo vezo.

Moj naslov:

PERČIČ JOŽE
PREBAČEVO 20, 64000 KRANJ
SLOVENIJA
YUGOSLAVIA.

(Čeprav ne vemo kakšne probleme imajo dekleta tukaj v Avstraliji, posebno v Melbournu, objavljamo dva pisma, ki sta prispela na SDM).

ANNOUNCEMENT OF MERGER

&

CHANGE OF ADDRESS

The Partners of Godfrey Stewart & Co. & of Morgan Vukadinovic & Jockel are pleased to announce that their respective firms merged on the 30th October, 1989.

The new firm is practising under the name of:

GODFREY STEWART & CO.

(Incorporating Morgan, Vukadinovic & Jockel)
Solicitors

Suite 18, Second Floor, 600 Lonsdale Street, Melbourne
Vic. 3000

(Refer map overleaf)

Telephone: (03) 670 0344

Fax: (03) 670 3094

Ausdoc: DX 467 Melbourne

The Footscray office of Morgan Vukadinovic & Jockel has moved from 96 Charles Street, Footscray to the above address from the 30th October 1989.

The address of the Dandenong office remains unchanged:

Unit 7/50-54 Robinson Street, Dandenong

Telephone: (03) 793 1955

Fax: (03) 706 8519

ALL SOLICITORS AND STAFF OF
MORGAN VUKADINOVIC & JOCKEL REMAIN IN
THE EMPLOY OF THE NEW FIRM.

Postavljanje mlaja

Stanko Prosenak, Dragica Gomizelj in Tone Tomšič pri razstavi in prodaji peciva

Delavci pri zasluženem kosilu ob čiščenju "grička" na "Cup Day"

"Dodgem Cars" - A very popular attraction at the 35th Anniversary

Dežurni gospe Anica Kodila in Marija Mertik na razstavi ročnih del

Molitve pokojnim članom SDM ob Znamenju, 5. novembra 1989

Razstavljene torte

Specialist for kitchens
**Heidelberg
 Cabinets**
 and vanity units
 Pty.Ltd.
 FRANK ARNUŠ
 7 Longview Crt., Thomastown,
 3074
 Tel.465 0263 Tel.459 7275

A.&E. KODILA
 CONSTRUCTION PTY.LTD.
 66 Millicent Ave, Bulleen
 Tel.850 8658

Balinarji po tekmovanju